

Mūsų Obalsis:
Už Progresą, Taiką ir
Demokratiją!

VILNIS

"Valdžia žmonių, žmonėm ir
per žmones lai nešynks
nuo šios žemės".
—ABRAHAM LINCOLN.

VOLUME XXI, NO. 198.

TREČIADIENIS, RUGPIUCIO (AUGUST) 21 D., 1946 M., CHICAGO, ILLINOIS.

KAINA TRYS CENTAL

KASDIENA...

**Apie Karą
Susitarimas
Pas Francūzus
Veltui**

Pats svarbiausias mūšis prasidės kada ir jei vokiečiai bandys išsodinti kariuomenę Anglijon, sako SSSR kariuomenės laikraštis "Baudonoji žvaigždė". Angliai parodo vis didesnio ore pasipriešinimo.

Visos imperijos jėgos daugiau koncentruojamos.

Roosevelto valdžia susitarė su Kanada bendrai gintis. Sakoma, sulys ta sutartim, Jungtinės Valstijos duos karų laivų Kanadai, o tai reikią ir Anglijai.

Susitarimas turi ir kitą tikslą: jei Anglija neatsilaikytų, Kanada susidės su Jungtinėmis Valstijom.

Kada SSSR norėjo pasirenduoti iš Suomijos salos bazėm, tūl žmonės piktai rėkė, kad tai pasikešimas ant Suomijos. Bet dabar ir Washingtonas planuoja įsikurt bazes Atlantiko salose ir tie elementai nieko blogo nemato.

Jie mato tik viena akia ir gerokai nepagrind.

Senatoriai Clark, Holt ir Wheeler piktai pasmerkė W. C. Bullitto prakalbą už karą. Tai kritika tačas laikos šalininkus neturi sužavėti, nes ponai senatoriai smerkė buvusį ambasadorių tik už tai, kad jis erzina Hitlerį. Jie linkę prie "užgerinimų", jie smerkė Bullittą daugiau už tai, kad jis pirma pritaręs Sovietams, negu už tai, kad jis kursto prie karą.

Amerikoj eina kova tarp skirtingų kapitalistinių interesų. Kurie turi idėjų Anglijoj ir abeloni Europoj, tie nori Anglijos imperializaciją sustiprinti. Kiti nori kaip nors susitaikyti su Vokietijos imperializmu.

Ir kada skirtingų interesų atstovai susipa, negali vieni kitiems įsiję "komplimentų".

Vokiečiai valdo pusę didesnę Francijos, o mažesnę pusę paliko gen. Petain, Blumui, Lavalui, Reynaudui ir Daladierui. Tai dovana už išdavimį Ispanijos ir Čekoslovakijos ir už palengvinimą Vokietijos užkariavimui.

Be į Vichy susikraustę Doriotas ir kiti francūzai atviri fašistai ir nori vėl laukan Blumą, Lavalį ir Ko.

Veltui "Naujiųjų" "socialistai" per savo laikraštį ir radijo programoms klega apie penktą koloną ir nori kitais ją priminti. Faktai yra štai tokie:

Vokietijoj ir Francūzėjoj socialistai padėjo fašistams įsigalėti.

Blumas, kaip ir Daladieras, padėjo pasmaugti Ispanijos respubliką.

Socialistas Besteiro vadovavo penktai kolonai sukilime prieš liaudies valdžią ir padėjo gen. Franco paimti Madridą.

USA KARO LAIVAI SAUGOS KANADOS KRANTUS

Už Tai Jos Laivai Plauks Padėti Anglijai

WASHINGTONAS, rugp. 20. — Tvirtinama, kad jeigu davesių derybos bendram apsigyvimui iki norimo galo, tai Jungtinij Valstijų karą laivai išsiųs patruiluoit Kanados krantus, o Kanados karą laivai plauks į Europą padėti anglam prieš vokiečius.

Derybos esą eina dabar, kuriose dalyvauja Anglijos ambasadorius lordas Lothian ir neįvardyti Amerikos valdžios žmonės.

Derybose iškelti klausimai ne vien Kanadų apima. Iš amerikiečių pusės pareikšta noras, kad Jungtinijm Valstijom būtų leista patruiluoiti ir kitos Anglijos vietos Atlanto bei Pacifiko vandenynuose.

Japonijos Nuožnumai Baisiai Nuterijoje Kinų Laikiją Sostinę

CHUNGKING. — Pastaromis dienomis atvejais japonai bombardavo Chungkingą. Didžiumoj bombardavo padegamono bombom. Išsiti miesto distriktai iki pamatų išdeginoti. Baisiai nuteriotas ir miesto centras. Apskaityta, kad per 25,000 palikę benamiais.

Naziai Nuskandino Anglijos Karo Laivą

LONDONAS. — Karinio laivyno ministerija prispazysta, kad liepos 9-tą dieną naziai nuskandino Anglijos stambų karinį laivą "Gloriosus", pritaikytą nesioiti karinius lėktuvus.

Su laivu žuvo 1,204 jūrininkai, karievių ir laukų. Iš to skaičiūns 130 karievių užimta, o 1,074 nuskando. Nuskendusį tarpe yra 41 kulkas.

Ministerija skelbia, kad nuo pradžios karą Anglija netekus 7,465 jūrininkų. Iš jų 3,066 užmista, 4,370 nuskendo ir 1,967 sužeista.

ANGLIAI SUBOMBARDAVO VOKIEČIŲ BAZĘ FRANCŪZIJŲ

DOVER. Anglija. — Anglijos karinė aviacija vakar naglį ytin smarkiai bombardavo nazijų karinę bazę Boulogne mieste, Francūzėjoj. Bombardavimas buvo toks stiprus ir gausus, kad sproginių išduotos švicos ir trenksimai malšai ir girdėjosi Anglijos pusėje.

NAZIAI GIRIASI NUSKANDINĖ 41,000 TONU ANGLIJOS LAIVŲ

BERLYNAS. — Aukšta nazijų karinė vadovybė tvirtina, kad vis vienas submarinas per vieną vakar dieną nuskandino 41,000 tonų anglų prekybinių laivų.

mi, kad jis kariaus prieš Sovietų Sąjungą.

O kas Hitlerio karui simpatizuoja, jų penktai kolonai prikaštomas.

Taiğı, jei tarp lietuvių būtų kas artimas penktai kolonai, tai neva socialistai.

V. Andrusis.

Amerikos Lyga Gynimui Ateivių Teisų išleido brošūrą, kurioje neparpuo aštrumu kritikuoja nepiliečių registravimą ir pirštų antspaudų ėmimą. Ant brošūrarės pirmo puslapio uždėta viršuj matomas piešinys.

ANGLAI NESISIELOJA PRARADE SOMALILANDĄ

KAIRO, rugp. 20. — Anglijos spauda aiškina, kad anglam nesą didelį nuostolį dėl praradimo Somalilandą, kurį užėmė ang dienių italai.

Anot laikraščių, tas Afrikos kraštas užimti Italijom peraugė brangiai atsioje, o tuo tarpu Anglijos susiekimas Raudonojaj jūros pasileka saugus kaip buves. Anglų jėgos persikėlusios skersai jūrą į Adeną esą visvien galės trandyti italų aspiracijas pasiekti Indiją.

Is kitas pusės italai skelbia Somalilandą užkariavimą didžiūsiu kariniu atsiekimu. Taip ma no ir Hitleris ir delto įsiai nei pasiumė Mussoliniui sveikinimą.

Somalilandas apima 68,000 ketvirtainių mylių plotą ir turi 344,700 gyventojų. Išskyrus 13,000, kiti visi yra vietos gyventojai, afrikiečiai.

Su atėmimu Somalilandą, dabar Italai turės yris 1,200 mylių rubelų Raudonosios jūros krantų. Užimti Somalilandą italaim labai daug padėjo Etiopijai, kuri rubežiuojasi su okupuota Somalilandu. Is Addis Ababa eina gelžkelis tiesiai į francūz Somalilandą uostą Džibuti, o is čia tik 300 mylių, gerias vieškeliais, į anglų Somalilandą sostinę Berberą.

Kaip jau žinia, savų laikų Anglijos ir Francūzijos valdžios padėjo Mussoliniui pasmaugti Etiopijos nepriklausomybę.

LATVIJOS NAUJAKURIAI APRŪPINAMI PASKOLOM ISIGYTI DARBO IRANKIUS

MASKVA, rugp. 20. — Prancūšimas iš Rygos sako, kad Tarybų Socialistinės Latvijos valdžia paruošė atitinkamą projektą aprūpinti paskolom visus naujakurus įsigijimui žemės apdirbimui ir frankijū. Iki šiol jau 60,000 hezemių gavo ukius. Beveik visi jie niekadus savo gyvenime žemės neturėję. Taipiau valdžia duos paskolas elektrofikacijai, įsigijimui žvejybinij laivelijū, baigimui statyti pradėjų trobėsių ir pradėjimui statyti namų. Valdžios patvarkyta daugiau priimti į universitetų studentų. Apie 1,600 studentus bus priimta. Patentinių universitetų reikalus, pradėta statyti studentam bedrabatus ir valgyklą. Įkurta Marksizmo-Leninizmo mokslų fakultetas.

Be to, švietimo ministerija steigs naujų mokyklų, pradėdant pradėm ir baigiant pačiom aukštesniom. Už meto kito veikiusia bus įsteigta dar vienas universitetas.

ORAS

CHICAGOJE IR APIELINKĖJE — giedra ir truputį šilčiau, Saulė teka 6:02, leidžiasi 7:43.

ANGLIJA RUOŠIASI TESTI KARĄ IKI 1942 M. — TVIRTINA CHURCHILL

Francūzėjoj Uždrausta Praktikuoti Profesijas Ne Francūzaim

VICHY, Francūzija. — Pasisto Petaino valdžia dekretu uždraudė praktikuoti daktaro, dentoisto ir nef aptiekorius profesijas asmenims, kurie "gimę ne francūzų tėvų."

Išimčių dekretas daro tik "Francūzijos pagerbėjim mokslininkaim", dalyvavusiem praeitaim ir šiam karuose ir Alzace-Lotaringijos gyventojaim, pasiekėję praeito karą tapusiem Francūzijos piliečiam.

Kai Kurie Senatoriai Bullittą Apšaukė Mažne Šalies Išdaviku

WASHINGTONAS. — Dėl Bullitto kalbos, pasakytos auro dieną Philadelphiaj, senato kilo geroką audra. Kai kurie senatoriai ambasadorij Bullittą tiesiog pavadinio išdavikišku politikierium. Senatorius Clark netgi driso pareikšti, kad tokią kalbą Bullittas pasirodęs "mažne šalies išdaviku" ir beveik esą sudaro pagrindą būti patrauktui tieson.

Ambasadorius Bullitt kalbėdamas Philadelphiaj išteriskai šaukė duoti Anglijai amunicijos ir ginklų, lėktuvų ir net karinių laivų. Jisai beveik sakė, kad Amerika turėtų ir karą stot anglų pusėj. Jei to Amerika esą nedarysianti dabar, tai Anglija galėsianti būti sumesta, o tuomet naziai pulsą į Ameriką.

VISADA RĖMĖS DEMOKRATUS, DABAR PASISAKE UŽ REPUBLIKONUS

CLEVELAND, O. — Vietos laikraštas "Plain Dealer" per paskutinį šimtmetį rėmęs tik demokratų partijos prezidentinį kandidatą, dabar pareikšė remsis Willkie, republikonų kandidatą.

EGYPTO VALDŽIA KONFISUKUOJA ITALŲ TURTUS

KAIRO. — Egipto finansų ministerija įsakė atitinkamiam organam paimti savo žinion visokius turtus italų gyvenančių Suez kanalo srityje ir Kairo ir Heliopolis miestuose.

Senatas Užyrė Bilių, Norintį Siųsti Laivus į Karo Žoną

Washingtonas. — Didžiūma halų senatas užyrė Rooseveltą bilių, kad siųsti Amerikos keleivinius laivus į karą srių išvežimui vaikų iki 16 metų amžiaus. Kiek pirmiau bilius buvo užgyritas atstovų buto.

Nazių Šnipai Gaudo Francūzų Antifašistus Vokietiečius

Berne, Šveicarija. — Į okupuotą ir neokupuotą Francūziją is Berlyno atvažiuo pulkai hitlerinij storntrupėjų. Jie zuo po miestus ir kaimus ir suminięja anti-fašistus viekiečius, atbėgusius į Francūziją Hitlerij šipalėjus Vokietijoj.

Suimtusios storntruperiai sunkiai sužaloja ir paskui siunčia Vokietijon. Okupuotaj Francūzėjoi siuntau anti-fašistų sušmė. Neokupuotaj Francūzėjoi storntruperiam padeda Petaino policija.

Anglų Premieras Nori Gaut is USA Karinių Laivų Nepraleis Laivų su Maistu ir Užimtas Šalis

Turkija Stosianti Graikijai ir Pagelbą Atsitikime Užpuolimo

ATHEŅAI, Graikija. — Turkija davus užtikrinimą Graikijai, jog jina stosianti graikam į pagelbą atsitikime italų užpuolimo. Apie tai imta kalbėti po to, kai Turkijos pasituntys Athenuose pasimatų su Graikijos premiera Metaxas. Bet kiti šaltiniai šios žinios nepatvirtino, nors ir neungičino.

Anglijos Pragryvenimo Kainos Labai Kyla; Gyventojai Nepsitenkinę

LONDONAS. — Is praežesies karą, pragryvenimo kainos Anglijoj nuolat kyla. Brangsta ir gyvulių bei paukščių y pašaras. Lesalas pabrangęs per 150 nuosimėjų. Dėlto labai sumazėjo vištų skaičius, o savo keliau pabrango kiaušiniai.

Mėsa irgi nesivieškal pabrangso. Darbo žmonėm jis kasdien darosi vis sunkiau prieinama. Neįperkami ir kiti maisto produktai bei drabužiai. Žmonių kairnybėj regimiai senka ir tūkianų pasigieista nepasitenkimimo balsai. Žmonės jau imta abejojti, ar darbininkam bus geriau, jeigu karą Anglija ir laimėti.

Hitleris Atvažiuo į Karo Fronta Ties Kanalu

KARO EKSPERTAI SPEJA, KAD OFENSIVAS PRIEŠ ANGLIJĄ PRASIDĖS BILE KADA

LONDONAS, rugp. 20. — Nors Vokietijos spauda nieko apie tai nesako, tiečiau Anglijos vadžina turinti atkėnti žinių, kad Hitleris atvažiuos į frontą ir apsisotęs kur nors Belgijoj, arti Francūzijos sienos.

Ji Hitlerio atvykimą Anglijos valdžia žinri kaip į pradėjimą vištų ofensyvos, kad persikeli skersai kanalų ir pasiekli Anglijos sausžemę.

Pasiremiant pirmesniais patyrimais, Hitleris tik tam ir atvyksita į frontą, kad pradėti puolim. Taip įsiai daręs kare su Lenkija, kare su žemumų valstybėm ir sykiu kare su Francūzija.

Į numatomą nazijų ofensyvą žiurima kaip nulemiamą karinį žygį, kuris nuspręs dabartinį karą. Tur buti delto Anglijoj įvesta beveik karą padėtis.

Kiti šaltiniai tvirtina, puolimui naziai stropiai rengėsi per du mėnesius. Belgijoj ir Olandijoj pilna jų karinių lėktuvų, o nuostuose ir uostuose gana įvairiusias transportų gabenimui karievių per kanalą.

SOVIETŲ VALDŽIA PAKĖLĖ ESTIJOS DARBININKAM UZDARBIBUS

TALLINAS. — Kai Estija tapta Socialistine Tarybų Respublika, darbininkų uzdarbia pakile du kart, kiek prie kapitalistinio režimo buvo mokama.

Londonas, rugp. 20. — Winston Churchill davė prancūziam parlamentui apie karą esą ir karinius prospektus. Kalba eiga buvus ilgoja, bet nepilna. Po kalbą daugelis atstovų traukė pečiais ir klausė kšts kito, ar dabar daugiau žino apie padėtį, negu žinojo pirma kalbos. Datų kas pripažino, kad šiuo sykiu premieras kalbėjo labai rezervuoti ir daug ką slėpė.

Churchill pripažino, kad Vokietija dar ir po šiai dienių turi stipresnį oro laivyną. Tačiau tvirtina, kad Anglija jau pasigaminio lėktuvų daugiau negu Vokietija. Pripažino ir tai, kad daug amunicijos ir daug ginklų kasdien gausa is Jungtinij Valstijų.

Churchill griežtai pareiškė, kad prie jokij aplinkybių Anglija nemenkins blokados, idant duoti prog atveži maisto užmij armijū okupuotom šalim, Olandijai, Belgijai ir Francūzijai. Churchill linkęs tvirtinti, kad Vokietija turi pakankamai maisto sau ir okupuotim kraštam.

Anglijos blokada esą netlarys išimties nei Amerikos laivam, jeigu jie mėgintų pasiekti okupuotus kraštus.

Anglų premieras nebūdar tvirtinustingai, vis dėlto sykj ir kitą sakė, kad Vokietija bus sumesta ir kad Anglija rengiasi kariuoti nei iki 1942 metų ir toliau.

Be šis laikotarpis Anglijai esąs pavojingiausias, nes stinga jai karą laivų. Dėlto Churchill is parlamento tribūnos apeliavo "į draugus anoj pusėj vandenyno" laiku atsisiųsi laisvųjų stiprinimo.

Vokiečiai Apšaudo Angliją Skersai Lamanos Kanalą

LONDONAS, rugp. 20. — Šį rytą vokiečiai atidarė kamolių ugdų skersai Lamanos kanalą ir apšaudo pietrytinius Anglijos sausžemio krantus. Toj vietoj kar apšaudymas eina, kanalo plotis siekia 22 mylias. Ekspertų tvirtinama, kad saudoma is taip vadinamų "didžiųjų Berty" kamolių, galinčių siekti 75 mylias 14 colių storio šovinius.

Eina Derybos Išnuomavimui Anglijos Kolonijū

Londonas, rugp. 20. — Premieras Churchill kalbėdamas parlamente pareiškė, kad jo valdžia nutarus išnuomuot Jungtinijm Valstijom kai kurias kolonijas vakary žemynje ir Ramiam vandenynje. Išnuomuotose vietose Jungtinės Valstijos steigsiokios oro ir jūrinio laivynų karą lazės. Nuoma lešis 99 metų. Už išnuomavimą kolonijas Anglija norimti gauti karines medžiagas, ypatingai lėktuvų ir bent 50 karinių laivų.

Užsienio reikalų ministeris Halifax apie tą patį kalbėdamas lordų bute pranešė, kad kolonijū išnuomavimo klausimą Jungtinės Valstijos "priėmusios principai" ir jau tuo reikiau pradėta derybos.

"VILNIS" (The Surge)

LITHUANIAN LABOR DAILY Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada, and South America one year \$5.50; six months \$2.75. Chicago \$7.50; six months \$3.75; foreign countries \$8.00; six months \$4.00. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50 half year 75c.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1455 Entered as second class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Neatsakomingas Ambasadorius

Daug košes gali privirti V. Bullitt, Amerikos ambasadorius Francujai. Sugryžes namo, jis nustebino visus demokratinus draugas, išgirdamas maršalo Peitain'o valdžią. O kas geria Peitain'ą ir visą jo klia, tai gria Hitlerio politikos įrankius Nenoromis prisimena, kad tas patis Bullitt savo laiku gyrė munichiečius.

Į eilinius Amerikos piliečius Mr. Bullitt žiuri išaukšto. Savo prakalbo jis pasakė: "Pasaulinės politikos problemos dabar yra taip kompliktuotos, kad eiliniams piliečiams labai sunku susivokti ir nuspręsti kas jų šaliai yra geriausia."

Mat, tikrai tokie ponai, kaip Bullitt, žino ko reikia Amerikai, o paprastai Amerikos piliečiai nieko nežino. Bet ar ne taip kalbėjo Chamberlainai ir Daladierai, ar ne taip kalbėjo Beck'ai ir Smetonos? Mums rodo, kad ir patį Bullitt'ą reikia priskaityti prie tos rūšies "vadų." Jis iki kaklo buvo paskendęs fašistų užgerinimo politikoje.

Savo prakalbo, pasakytų Philadelphijoje, jis sužiniau iškraipo priežastis, kurios privedė Francują prie katastrofos. Jis verčia bėdą ant darbininkų, kurie buk nenorėje dirbti, bet apie Francuzijos politikierius, generolus ir bankierius, kurie sužiniau parsižadė Hitleriui jįsai nieko nesako. Mr Bullitt nori pasiepti juo kriminalinį prasikaltimą. Kodėl jis taip elgiasi?

Tuli senatoriai mano, kad Bullitt'o tikslas labai aiškus. Pataikaudamas Francuzijos fašistams, jis tikisi, kad jie užtyles ir jo griekius, nes ambasadoriūdamas Francuzijoje jis perdaug tuo būdu uņejas, darydamas visokius prižadus Daladier'o valdžiai. Mr Bullitt'o karjera yra išmarginta visokiais zigzagais. Savo laiku jis dėjosi Sovietų Sąjungos draugu ir bandė lošti rolye radikalo. Bet buti milionierium ir buti dideliu radikalu nėra paranku. Jo radikalizmas greit išgaravo. Po to, jis ilgokai sėdėjo ant dviejų kedžių. O vėliausiu laiku jis pasidarė tikras karinis baublys. Pusiausvirovis jis senai jau neteko.

Tokie žmonės gali padaryti Amerikai labai daug blogo. Kaltindamas visus, kurie tik nesutinka su karine isterika, sužiniau ar nesužiniau Hitlerio agentais, jis dedasi prie tos demagogų kompanijos, kurie turi labai plačią burną, bet neturi jokio išmanymo apie Amerikos darbo žmonių reikalus.

Menkas Laimėjimas

Mussolini'is gali pasigirti savo pirmu laimejimu Rytu Afrikoje. Jo kariuomenė pasisekė užimti Somali kraštą, kurio Britanija valdė nuo 1884 metų. Bet šis laimejimas nėra didelis vertės, jeigu ji nepaseks didesni laimejimai. Karinių operacijų tikslas Rytu Afrikoje susiveda prie to, kad užimti Suez'o kanalą ir paimti savon kontrolon tą siaurą juros juostą, kuri vadinasi Raudonąja jura. Tuomet Britanijai butų nukirstas trumpiausias kelias į Indiją. Tikrai tuomet galima butų saukti, kad Britanijai užduotas didelis smugis.

Kol kas angli nuostaliai Afrikoje nėra dideli. Bet už tai italų nuostaliai naminiam fronte yra jau dabar labai dideli.

Karas ir jo išauktis trukumai labai skaudžiai užgavo Italijos žmones. Nors apie sukilimus dar peranksti kalbėti, bet žmonių nusikundimas beveik visuotinis. Truksta maisto, truksta kuro, truksta žaliavos. Mėsos restorantuose galima gauti tik šventadieniais ir šeštadieniais. Net žuvis, pigiausias ir populiariausias italų maistas, kur tai išnyko.

Amunicijos dirbtuvėse labai tankiai į-

vyksta eksplozijos. Tik per vieną savaitę tokių eksplozijų buvo trys. Plačiai kalbama apie sabotažą.

Je per tokį trumpą laikotarpi, kai Italija karauja, ant jos užgruvo tiek sunkenybti, tai kas bus toliau? Jei karas greit nesibaigs, Italijoj galima laukti labai svarbių įvykių, kurie fašizmui nieko gero neleima.

Vedybos Kaip Papsisaugojimo Priemonė

Vakar dienos "Vilny" jau buvo minėta, kad New Yorke, šiuo laiku, ženijasi tris kartus tiek žmonių, negu perėjatis metais. Klerkai, kurie dirba vedų biuruose, turi dirbti viršaiškį. Norinčių ženijatis yra tiek daug, kad kaip kur reikia net policijos pagelbos. Mat, vedų biuruose perdaug jau didelis susigrudinimas.

Zenybinė karštligė apėmė ne tik New Yorke. Ji prasplėtė po visą šalį, neaplenkdama nei Chicagos. Chicagoje, rugpjūčio mėnesį, paprastai suvinciavoja iki 3,000 porų. Šiais metais bus daugiau, kaip 5,000 porų.

Sekretas kodėl šiuo laiku taip daug jaunų žmonių ženijasi, labai lengva išrūti. Jauni vyrai tikisi, kad juos nems kariuomenėn, jeigu jie parodys apsigvedimo laisni. Daug kas jiems labai širdingai simpatizuos, bet tik ne karo departentas.

Jei konskripcija įvyks ir jaunavedys bus pašauktas egzaminacijai, tai jis turės įrodyti, kad vadavosi tik melles sumetimais, o ne piktu šrokavimu išsiūksti iš karinės prievoles. Bet kaip čia įrodyti savo motyvus tokioj delikatinioj problemoj?

Well, jei bent pusė jų mokės išsiaiškinti, tai bus didelė jiems laimė ir kas gali pavydėti tos laimės!

Sikšnosparniai

Yra tokių žmonių, kurie nori kad prie socialistinės santvokos jiems butų taip jau gerai, kaip ir prie fašistų. Tokiej sikšnosparnių "ideologiją" skelbia "Naujie-nos."

Naujieninė grupė dabar stovi priešakyje tu tamsiųjų elementų, kurie dieną ir naktį biauriausiai budais niekina naująją Lietuvą ir jos vyriausybę. Bet ta pati grupė nori, kad to paties plauko žmonės Lietuvoje turėtų tokias jau privilegijas, kokias jie turėjo prie svetimo režimo.

Net mažai politikoj apsitrynė žmonės gali suprasti, kad tokios "Naujie-nos" nepripažysta jokios demokratijos. Lietuvių politikos srity demokratija jos pripažintų ta tik tiems, kuriuos jos pačios neseniai vadino fašistais ir klerikalais. O kas ne su fašistais ir klerikalais, tiems jos nepripažysta demokratijos. Tuos jos skundžia, denuncijuoja, pravardžiuoja. Tu butu jos išsižadada demokratijos. Grigaičių "demokratija" šiandien joku būdu negalima atskirti nuo Šimuečio, Karpiaus ar "Vienybės" "demokratijos."

Panašiai buvo ir su Lietuvos "socialistais." Kol buvo Smetonos režimas, tol tie ponai vadovavo mokytojų sąjungoj. Bet jei Smetona ir jo ministariai jiems pasitiekė, tai savaimi susidaro užtenkama iš įrodymų, kad J. Paleckio vyriausybė jais negali pasitiekėti.

Išsivaizdinkit, jei tokie Grigaičiai, kurie mus puola chuliganiskai būdai, ateitų pas mus ir pasakytų, kad mes turime juos ginti, nes jie yra "demokratai." Mes jiems pasakytume, kad tarpe jų ir vienybinių-dirvinių fašistų nėra skirtumo nei per plauko juodymėlį.

O kaip buvo su Lietuvos "socialistais"? Net sunkiausiai smetoninio režimo laikais ta grupė nei kalbėt nenorėjo apie sudarymą bendro fronto kovai prieš reaidinę diktatūrą. Visas jų darbas suskaidė iš to, kad jie dieną-naktį loj prieš komunistus ir kitus bendro fronto šalininkus ir tuo butu pildė smetonininkų įsakymą, kad joku būdu neleisti susidaryti stipriam bendram liaudies frontui.

O dabar tie patys žmonės bazijasi, kad ant jų kaktos parašyta "demokratai." Sikšnosparniai, o ne demokratai.

APŽVALGA

DAR REIKES APSIVALYT.

Keturlapelį suliesėjusioj "Vienybės" nieko daugiau nerasi kaip žiopiausius tarskėjimus apie Lietuvą ir amžinūs raginimus "vidurio sriovės" žmonėms, kad jie prisikelty iš numirusių. Visiška sukudkėjės Strimaitys vėl pradėjo rašinėti istorijas dingusių "vidurio sriovės" organizacijų ir centry. Trečiokas rašo, kad jų sriovė paneigė net buvę Lietuvos valdžios atstovai. O pati "Vienybės" redakcija, kviesdamą saviškius prie "milžiniškų darbų", tuo pačiu sykiu įveja, kad—

"Opurtinistams, garbėtroškams ir grašingaudoms šiame mūsų veikime negali ir neturi būti vietos... Iki šiol mes buvom išsilskė, mūsų veikėjai ir vadi negelėjo ir nenorėjo vienas kito suprasti ir vienas kitam kooperuoti."

Bet jei apsvalyt nuo garbėtroškių, opurtinistų ir grašingaudų, tai kas gi liks? Tautininkai vėl šaukia savo konferencijai, vėl "vienybės ir konsoliduosis." Jie jau visai nežino to, ką amerikoni vadiną sense of humor. Šimtus kartų jie jau buvo susikonsolidavę, šimtus kartų jų lyderukai surukė tūkoms pypkę, o vežimas nei iš vietos.

Ką duos ta jų naujoji konferencija? Iškepa kolę manifestą prieš Lietuvos respubliką ir Sovietų Sąjungą, dar kartą padarys donosą ant laisviečių ir vilniečių, paprašys aukų Lietuvos "ratrovėjimui" ir dar drūciau suspaus savo paketbuką.

Bet nei vienas jų nepagalvos, kodėl "Vienybės" sustoję ejuo kaip dienraštis ir nei vienas jų nepagalvos, kodėl jie negali išstenėti nei J. O. Širvydo biografijos!

PERSISKYRĖ SU SKLOKA.

Detroitietis Mikas, kuris ilgokai darbavosi su skloka, rašo ilgą laišką "Naujosios Gadynės" redakcijai ir administracijai. Tas laiškas įtalpintas "Laisvės" Nr. 193. Mikas sako:

"Šis laiškas bus parodytas mano buvusiesiems ir esantiems draugams, kad mūsų kelias su Nauj. Gadyne skiriasi, kad aš visiskai atsipalaiduojau nuo N. Gadynės ir su įstaiga nieko bendro nebeturiu jau nuo to laiko, kai Strazdas su Stilonais pradėjo tempi N. Gadynę prie grigitinio nemovizmo ir atvirai išstojo prieš klasiniai sustratutus darbininkų judėjimą ir prieš Sovietų Sąjungą."

Kalbėdamas, kad Stilonas pasirinko purviną kelią. Mikas rašo:—

"Atsiminu Stilonos praicit, net nesinori tikėt, kad žmogus galėtų taip perseikst, išsineri iš savo kailio, o vienok taip yra. N. Gadynė, Naujienos, Kelevis, Vienybė, Sandara. Draugas ir t. sudarė bendrą priešdarbininkiską reakciją frontą ir todėl belieka tik pulnikėti jiems laimingos kelionės su fašistais ir kumigais."

Mikas apipasačioja kokią biaurią rolę loše sklokininkų laikraštis laikė karo Sovietų ir kaip sunkiose auto-

mobilių darbininkų unijai dienose tas laikraštis biaurinai puolė CIO uniją ir begėdiškai rėmė išdaviką Martiną:

"Nauj. Gadyntį tilpo sieksinės korespondencijos iš Detroito, kuriuos biauriai buvo puoliami UAW-CIO vadiorganizatoriai, o užtariai Martiną ir fabrikantų pasamdyti mušeikos-valkatos, kurių tikslas buvo sudauzti uniją. Tadi draugi manė, kad buk as rašiau tas korespondencijas. O juk aišku, kad tas korespondencijas rašė jis pats (Strazdai su Stilonais)... Pirmiau jau rašiau jums, kad komunistų judėjimo, Sovietų Sąjungos ir automobilistų unijos klausimais jūs pralenkėte kapitalistinius laikraščius..."

Gerai, kad Mikas pertraukė ryšius su ta reakcinių niekių grupe. Jis gerai pa-

Laiškas iš Lietuvos

Ona ir Petras Mikulėnai, chicagiečiai, gavo nuė Mikulėnienės brolio iš Lietuvos, M. Širvelio laišką. Pasveikinęs, kaip paprastai laiškuose iš Lietuvos daroma, širvelis rašo:

"Dabar pradėdam naują gyvenimą gyventi. Sugriuvo Smetonos fašizmas. Sulaukėm svečių—Sovietų kariuomenės. Kelias dienas vaziavo vien tik tankai, labai ginkluoti, ir lėktuvai skrido net juodas dangus buvo."

"Teko kalbėtis su Sovietų kareiviais, labai mandagūs, negalima nę apsaukti kaip jie išlavinti, net gera ant širdies. Tokia valstybė yra labai brangi. Dabar Lietuva džiaugiasi sulaukus gerą ir brangų globėją."

"Šimtet pas mus vasara labai sausa, lietaus nėra. Antanukas jau eina į mokyklą..."

"Is Varsiavos nuo brolo gavom laišką. Gyvi lioko. Namu stogas visai susaudytas ir langų nė vieno neliko. Rašė, labai sunkus gyvenimas ten, su maistu labai sunku..."

"Nesiklapatykite apie mus. Dabar kaip bus nauja tvarka, bus geresnis gyvenimas."

Tai kaip žiuri valstietis i naujus įvykius Lietuvoje. Jo dukitė sirguliuoja, jai reikės operaciją daryti, bet jis paritaria seserei ir švogeriui nesisirupinti, nes prie naujos tvarkos jis žino gaus iš valdžios paramos.

Valerija Kutur gavo laišką iš Rygos. Šis laiškas daugiau asmeninio pobūdžio, tik vienoj vietoj laiško rašėja Dana sako:

"Valerija, jums veikiau siau jau žinoma, kad pas mus eina didelis permoinos. Daugiau nerasyti. As labai linksma, kad Sovietų kariuomenė labai puiki, išlavinta ir gera ir taip apsvietus..."

darytų, jeigu atitrauktų nuo tos kilkos bent kelis žmones, kuriuos dar galima pataisyti.

O be to, kiekvienam žmogui, kuris bent kada buvo kokioj nors "opozicijoj", butinai reikia pagalvoti labai pamatinai apie tai, kad bile "opozicija" (lovestoninė, trockinė ar kitokia) neįsvengiamai nusirita į reakcijos ir fašizmo purvyną. "Opozicija" nieko nepaiso, bet ji pati save taip nusitaiso, kad žingsnis po žingsnio ji nusirita pas Balkunus, Grigaičius, Karpjus, Smetonius.

Kas turi dar tiek tvirtos valios, kad persikirstyti su tokiom grupėm, tas visam savo protavime neprivalo pailikti jokių rezervacijų, kuris kad ir ploniausiom giom ristių jį su praetim. Čia mes kalbame apie visus, kurie turėjo nelaimės kada nors buti vienoj kompanijoj su Strazdais ir Stilonais.

nes jie laikosi savo apribuotose vietose, tai fašistinio režimo samdyti propagandistai paleido melus, kad SSSR kariuomenė labai svargus, nudriskus ir visai prastai atrodus.

Bet dabar sutikę ją žmonės visai ką kitą sako. Dabar tie melai juo aiškiau pasirodo.

Tų melų tikslas buvo paniekinti kariuomenę, kad tu butu pažeminti ir visa SSSR, mat Lietuvos fašistai bijo, kad Lietuvos žmonės pasigirė Sovietų kariuomenę, gali "užsikrėsti boševikine propaganda."

LAISVOS LIETUVOS ŽMONĖS SOKA GATVĖSE IS DIDELO DZIAUGSMO, rašo darbininkas ir jo sena motina iš Jonavos broliui ir sunui Chicagoj.

Mūsų redakcijai buvo perduota vieno Chicagos gyventojų Benžimino Atkachas 3650 West Polk st. gautas laiškas iš Lietuvos.

Tame laiške tarp kitko rašoma:

Brangusis brolaus, tiek daug pasikeitimų įvyko pas mus po mano paskutinio laiško, kad nežinau nūo ko pradėti rašyti.

Mes kiek dienų buvome lyg apsvaiginti džiaugsmo. Kartais vaidendavome mums, kad tai sapnas... Nesinorėdavom eiti gulti taip brangi mūsų buvo kiekviena džiaugsmo valanda. Dabar biskį jau atkutom ir drąsiai pilnu balsu galim saukti: "Esame pagaliau laisvi!"

Smetonos maras amžiams pašalinatas—dabar valdo liaudis. Visur įvyksta masių demonstracijios arba, geriau pasakius, džiaugsmo manifestaijos.

As pats dalyvavau šių savaitę Kaune tokiame džiaugsmo parade, kur dalyvavo visa liaudies visuomenė. Dalyvavo apie 70,000-100,000 žmonių.

Buvo žmonių tik miške medžių. Begalo daug buvo raudonųjų vėliavų ir lozungų. Nešė Lenino, Staflino, Paleckio, Vorosilovo, Molotovo ir

Dimitrovo paveikslus. Tai buvo apie 6 mylių ilgio paradas. Man nebuvo galima įmatyti visų žygi, tai buvo fiziškai neįmanoma.

Tiek daug nuosirdžių kalbų buvo ir puikių dainų, o labiausia visiems patiko šūkiai: "Lai gyvuoja 14-ta Lietuvos Sovietinė Respublika!" "Lai gyvuoja draugas Stalinas!"

Sirdis vos neplyšo iš džiaugiesio. Koks malonus vaizdelis buvo kai raudonarmečiai vežė savo sunkvežimiuose mažučius vaikus, negaledavai atskirti vaikų nuo daugybės gėlių, kuriomis žmonės papuošė Raudonosios Armijos mašinas ir tankus.

Šią savaitę turėjom masinį mitingą ir mūsų užnuodiusiam, po Smetonos priespaudų, miestelyj Jonavoj. Pirmąsyk demonstravom su raudonom vėliavom ir darbininkijos vadų paveikslais. Mūsų mitingą pagerbė ir patsveikino net milžinai-orlaiviai.

Remiamės prie ryt dienos demontiacijos. Ji bus milžiniška. Visi ruošiamės tai šventei. Vieni daro vėliavas, kiti pašo karikatūras apie Smetonos pagėbimą... Tikiu, kad kai gausi laisgą jau bus išpildytas visų doros Lietuvos darbo liaudies troškimas—jau bus įgyvendinta Sovietinė Lietuva...

Mes turim darbo žmonių milicija. Išleina kasdien Komunistų Partijos organas "Tiesa". Mano vienas draugas, kuris 6 metus atkalėjo Kauno belangė, gaus svarbių paskyrimų švietimo ministerijoj, jis yra baigęs universitetą. Mūsų širdys pilnos džiaugsmingais jausmais, o saujalė priešų ludi. Vieni žodžiu, visur giedra, visur raudonos vėliavos, visur džiaugsmas.

Brolį, noriu tau pranešti, kad ir kitas brolis mūsų net senai yra komunistas ir net mama, jei neruokoti mažų religinių jos "griekų" kaip šventadienių saugojima, yra tikra komunistė...

Pabaigiu savo laišką, nes skubu, dabar yra pats darbymetis ir kiekviena valanda yra brangi...

Amerikos Farmeriai Rūpinasi Pasaru

Ta dalis fermerių, kuri augina gyvulius, ypač galvijus mėsa, labai susirūpinę. Sako kornai brangūs ir dar pakiliai. Taip dalykai susidėjęs, fermeriai nusimino. Mano, jog gal reikės praduoti dalį gyvulių nesusėty. Aišku, tokiame atsitikime jie negautų reikiamos kainos už savo gyvulius.

Iš to antra nelaimė, tai užplūdkina rinka ir kainos nukrinta. Kai fermeriai neturi pakankamai pašaro, tai visi stengiasi gyvulius praduoti, o tuomet gyvulių atpiga.

Siemet gyvulium pašaras daug brangesnis, negu buvo metai agal.

FARMERIO NAMO GAISRE ŽUVO SEŠI ASMENYS

Middle River, Minn.—Is nepirtos priežastis kilus gaisrai Alfred Knudsen farmerio name, sudėgė farmerio žmona, 4 jų mažamečiai vaikai ir gimnaitė.

CLEVELANDO ŽINIOS

Kalbės R. Matusevičius ir Kiti Kalbėtojai

R. Matusevičius.

Dabar Cleveland'o lietuvių tarpe eina nuolatiniai ginčai apie Lietuvą ir apie ten gyvenančius žmones. Vieni sako, kad iš Lietuvos žmonių viską atims, kiti sako, kad dabar Lietuvos žmonės duos visko. Vieni džiaugiasi, kad jų gimtinai arba draugas jau paliausotai iš žiaurios fašistinio kalėjimo, kiti verčia, kad jų draugas, jų liečias jau sėdi kalėjime. Trumpai sakant, vieni nepasikamti džiaugiasi, kad Lietuva išsilaisvavo; kiti verčia, kad Lietuva jau pavergta ir žūvis.

Tas visas priešingybės tegali išrišti toksai žmogus kaip R. Matusevičius, kuris yra gimęs ir augęs Lietuvoje. Jis kaip rašytojas, žurnalistas rinko faktus iš Lietuvos žmonių gyvenimo ir visai neseniai atvyko iš Lietuvos. Tai bus geriausia proga išgirsti iš Matusevičiaus faktus ir priežastis dėl kurių įvyko tie pasikeitimai Lietuvoje.

Kartu su Matusevičium atvyksta abu Abekai. K. Abekienė taipgi nepersena buvo Lietuvoje ir ji taipgi gali kaip ka pasakyti iš savo patyrimų. Ji taipgi turi ten savo artimus gimines, su kurias nuolatiniai susirašinėja. Ypač ji galės daug papasakoti, tad jai galės būti Lietuvos moterų gyvenimo. Praneškime visoms moterims, su kurioms tik sueisime, kad nepraleistų šios progos.

K. Abekienė.

Visi pasistengkime pranešti šią nepaprastą žinią apie Matusevičius, Abekienės ir Abeko atvykimą su prakalbos. Visur kalbėkime apie tai, nes tai rečiausia proga gauti tris gerus kalbėtojus Clevelande.

Prakalbos įvyks sekantį penktadienį, rugpjūčio (August) 23 d., Lietuvių Svetainėje, 6835 Superior ave. Pradžią 7:30 val. vakare. Įžanga veltui. D. Z.

Mirė Chrysler Automobilių Korporacijos Prezidentas

GREAT NECK, N. Y.—Puošnia, savo rumė mirė Walter P. Chrysler, sulaukęs 65 metų amžiaus. Iki du metai prieš tai velionis buvo prezidentu Chrysler automobilių korporacijos.

Turėję suokausiose velionis buvo skaitomas pavyzdžiu. Bet darbininkai jį žiūrėjo kaip į aršų išnaudotoją.

Sveikiname Naują Lietuvos Valdžią

Prezidentui-Premierui Justui Paleckiiui:

Amerikos Lietuvių Literatūros Draugijos 22 kuopa, savo sririnkime laikytame rugpjūčio 1 d., nutarė pasveikinti naują Lietuvos valdžią.

Sveikiname naują Lietuvos vyriausybę ir linkime naujai vyriausybei vesti Lietuvą progresu ir kultūros keliu.

Džiaugiamės, kad paliausavo politinius kalinius, kuriuos fašistinė Smetonos diktatura karškino tik už tai, kad jie kovoję geresni gyvenimui.

Sveikiname visą Lietuvos liautą!

Lai gyvuoją Sovietinė Laisva Lietuva!

Kuopos Valdyba:
Pirmininkas M. Valenta,
Fin. Rašt. J. Vasiliauskas,
Prot. Rašt. G. Gendrenas.

Rezoliucijos Lietuvos Valdžiai

Enston, Pa.—Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 51 kuopa, susirinkime laikytame rugpjūčio 11 d., 1940 m., sveikina Lietuvos Seimą už vykinimą Lietuvos liaudies valios. Įkurimo socializmo prisidedant prie Sovietų Sąjungos.

Kuopos Valdyba:
Prezidentas J. Jankus,
Fin. Rašt. V. J. Senkevičius,
Užraš. Rašt. A. Vyturis,
Izdininkas L. Tiivikas.

Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 13 kp., laikytame susirinkime rugpjūčio 11 d., sveikina Lietuvos Seimą už prisidėjimą prie Sovietų Sąjungos; už vykinimą Lietuvos liaudies valios ir troškimą.

Valdyba:
Pirmininkas S. Sarkis,
Finansų Sekr. P. Urba,
Užr. Rašt. V. J. Senkevičius,
Izdininkas K. Bakanauskas.

Iš Atsibuvusio "Vilnies" Naudai Pikniko

Piknikas įvyko liepos 28 d. Mačiotos darže. Jis buvį gana skaitlingas ir gana paskmingas visais atžvilgiais. Publikos buvo daug, nevien tik iš Clevelando, bet ir iš kitų miestų. Iš Akrono buvo Brazias ir gražas bursų jaunuolių. Iš Bedford, Ohio, buvo Žilinskai, Levertai, Kučiauskai ir kiti. Iš Middlefield, Ohio, buvo fermeriai Rubai.

Programą turėjo pildyti Leyros Choras, bet nevisi nariai susirinko, tai choro mokytojas pasakė, kad negali dainuoti.

F. Abekas iš Chicago, "Vilnies" redaktorius, pasakė gražią prakalbą apie naują, progresyvię Lietuvos respubliką, kad Lietuva liaudžiai ir ypač Lietuv. darbininkams bus daug gerian gyvenit sovietinėje Lietuvoje, kad pravesta daug reformų, kurios labai reikalingos Lietuvos liaudžiai. Bus pagerinimys ločių, kočių Lietuvos liaudis niekadoms dar neturėjo, o ypač prie fašistinės Smetonos valdžios.

Publika F. Abeko prakalba labai patiko ir labai entuziastiškai plojo jam.

Po prakalbų pirmininkas V. Romandas perskaitė pasveikinimo rezoliuciją Lietuvos liaudies valdžiai, Cleveland'o "Vilnies" pikniko vardu ir nuo visos publikos, kurios buvo virš 500. Rezoliucija buvo entuziastiškai priimta. Tik viena moterėle buvo priešinga.

Pasveikinimo rezoliucija bus

pasigsta Sovietinės Lietuvos valdžiai. Priėmus pasveikinimo rezoliuciją, buvo atsiskaityta dėl aukų, parėmimui Clevelando progresyvio veikimo. Iš viso su smulkiosiomis aukomis surinkta \$15.35. Štai aukavusių vardai: Dr. J. Simans ir F. Skleris po \$1; po 50 centų: V. Darasikienė, M. Geibienė, V. Karmuza, P. Kurulis, M. Zehrauskienė ir D. Lesnikauskas. Lapinskas davė 30 centų. Po 25 centus: Žemaitis, Raulinaitis, Gurklis, J. Z. Raulinaitienė, Jonas Stripeika, Pilkauskas, Zehrauskas, Mokačaitis, A. Sarpalius, Trečiokienė, M. Yocius, D. Petrauskas, P. Klauža, J. Zasiunas, Kirstukas, E. Grabienė, S. Augaitis, V. Geibis, P. Dagis, K. Lesnikauskas, Kronis, M. Gavrilienė. Tam pačiam tikslui jau buvo aukavę: J. Raulinaitis 50 centų; Bruščiūvienė \$1 ir A. Jankauskas 25 centus.

Po aukų rinkimo sekė praužų laimėjimas. Prie įžangos tiklėtų buvo duota \$10 išimėjimui. Pirmą praužą \$4 laimėjo Jieva Simanauskienė ir ant vietos paaukavo "Vilnies" diennraščiui. Antrą praužą \$3 laimėjo D. Petrauskas. Trečią praužą laimėjo K. Kalakauskaitė ir ketvirtą—Tėvelis. Buvo ir kitokių praužų daktais. N. A. Vilkelis iš savo rakandų krautuvės, kurios ant rašas yra: The Wilkies Furniture Co., 6307-11 Superior ave., paaukavo gražią staluką. K. Jonilienė paaukavo gražią padušką, gražią rankomis išsiuvinėtą. Staluką laimėjo S. Jonila, o padušką Bokerienė.

Varde Cleveland'o lietuvių progresyvių organizacijų Veikiančio Komiteto tariai širdingai ačiū aukavusiems ir atsilankiusiui publikai. Taipgi tariai širdingai ačiū šioms asmenims, kurie man padėjo prirnginti šį "Vilnies" pikniką ir kurie dirbo piknikai: V. Romandas, Dr. J. N. Simans ir J. Vasiliauskas. O šie dirbo piknikai: M. Karsočkaitis, V. Mokačkaitis, M. Maziukienė, Z. Stripeikienė, E. Sklerienė, A. Mokačkaitis, J. Pabalas, P. Nemura, J. Baguzis ir Stanley Kazulionis. S. Kazulionis atsiško lelinimė bedirbat "Vilnies" piknikai už baro. Iš bačkos išsoko paipai ir jam draučiai prikrto kaktų. Reikėjo greitai važiuoti į ligoninę. Už kelių dienų jis jau buvo namie ir jaučiasi geriau; kakta visiška užgyjis. Aš apgalvestauju, kad S. Kazulionis tokiu nelaimė atsitiko.

Jaunuolis Bertha Galinauskaitė ir Maxine Metelintė pardavė praužą tiklėtų už \$10. Širdingai ačiū visiems, kurie pardavinėjo įžangos tiklėtų.

Dar sykį tariai širdingai ačiū visiems, kurie bent kuom prisidėjo prie šio didžiulio "Vilnies" surengimo. Mes manome, kad

Jaunuoliai Gerai Tvarko Klubą

LDS Klubas gerai gyvuoja po jaunuolių kontrole. Smagu matyti, kad jaunuoliai moka vesti tvarką susirinkime ir išdotti atskaitas, gerai prirngtas. Pirmininkai V. Valentai priklauso kreditas, o Aldonai Zebris, finansų sekretorė, yra daug darbo, bet ji atlieka. Užrašų sekretorius tai nuo pat klubo susitvėrimo protokolus rašo. Jam buvo pasiulyta mokeskis, bet visai neprisirišo. Bravo, jaunuoliai! Jusų klubas, jusų ateitis! Kiek man tenka numatyti, tai jaunuoliai skaitlingai lanko savo susirinkimus. Seniai turėtų pasekti jaunuoliai. Ir jų lygus šėras ir dalinsis lygiai.

Taipgi susirinkimus lanko neblogai. Pereitame susirinkime dalyvavo 14 jaunuolių ir astuoni suaugusieji. Lesnikauskam, kaip klubo mandžieriam, priklauso kreditas. Teko matyti kaip tūri dirbti sušilę. Mat nori visus užgėdinti, o kartais daug susirinka.

KOKIE SOPULIAI TIKRAI JUOS VARGINA

rime tarp savęs hartis. Mes turime vienyti ir žiūrėti, kad šitą šalį išlaikyti demokratiška.

Mes čia jau perygevom daug metų, vaikus išauklejome ir pasenome. Mes čia veikiamsiai ir pasiliksimė, nes musy vaikai čia apšvedo su kitos tautos vaikus ir nebevažioms į Lietuvą. Jie laikui bėgant nei kalbėti nekaltės lietuviškai. Vien tik darbo žmonių vienybė niekadoms neišnyks, kad ir didžiausia bus pripaūda, persekiojimas. Nors per mažas kalėjimo groty plėčysius veršis šviesos spinduliai, girdėsis jų balsas.

Budėkime, broliai, nutruks pačiai nu musų rankų. Mes busime laisvi ir paliausosime vis pasaulio vergus. Taip ir Lietuvoj nesulaukė inkvizitorijų kankinimai; nebijojo tikri Lietuvos smups. Atėjo laikas, atsidar kalėjimo durys, sudrebėjo tironija.

Mes lietuviai darbininkai vienykimės ir gyvenkime visi draugiškai. Mes neturime ko pyktis. Mes džiaugkimės, kad musy seneliai, kurie vargo per amžius, pagulius susilaukė šviesesnių dienos. Kad dar ir bus jmes vargas, bet netoks sunkus, ir kasdienį jų gyvenimas eis lengvyn. Žmogus darbininkas nelėms kas nuvarguoj sprandą ir nebūčios savo ponams rankas daučiau.

Įsistenykite, kad susirinkimai įvyksta kas pirmą pirmdienį, kaip astuntų valandą vakare, klubo kambarysuo, 930 E. 79th st. Būkime visi. Išgirsime kiek mėnesų atskaitą, žiūrėsim kiek pralaidome ir kiek uždirbome.

J. Kalas.

LLD 190 Kp. Piknikas Atšauktas

LLD 190 kp. buvo nutarus rengti pikniką rugpjūčio 21 d., bet kadangi rugpjūčio 23 d. yra rengiamos prakalbos R. Matusevičiui, kuris yra neseniai atvykęs iš Lietuvos, tad piknikas liko atšauktas.

Prakalbos įvyks Lietuvių sveitainėje, 6835 Superior ave. Kiekvienas lietuvis turėtų gerai įsistenyti ir ateiti pasilaukusių šitą prakalbą, nes dabartiniui laikui eina visokie ginčai dėlėi permainų Lietuvoj. Yra tokių, kurie kursto Clevelando lietuvių prie neapykštoms, vienus prieš kitus. Ir kam to reikia lietuviams darbininkams? Tegul verčia smeltiniai, tie, kurie turėjo gerą gyvenimą, lialavojo su ponais. Tegul jie apgalvestauja praieitis kaip ir kiti lietuviai parazitai, kurie lenkė muziką prieš savo titulą. O mes darbininkai netu-

no šio pikniko dēlei "Vilnies" laisvą apie \$100.

"Vilnies" Pikniko Rengimo Komitija,

M. Valenta.

Niekindami Civilę Ženybą, Klerikalai Pažemina Amer. Įstatymus Civilės Ženybos

Paskelbus Lietuvoj civilės ženybos įstatymą marijony "Draugas" pasmerkė tai kaip tvirkinimą Lietuvos žmonių. O Lietuvos civilės ženybos įstatymas niekuo nesiskiria nuo Jungtinųjų Valstijų civilės ženybos įstatymo.

Kokis tas įstatymas?

Lietuvoje civilės ženybos įstatymas nusako, kad visi apšvedimai turi būti valdžios įstaigoj užregistruoti; kad bažnytiniai šliubai gali, bet pirmia turi būti užregistruota valdžios įstaigoje.

Amerikoj tas įstatymas lygiai tokis pats.

Visi apšvedimai turi pirmą gauti leidimus (laisvius), o tai reiskia valdžios įstaigoj užsiregistruoti; be to ženyba skaitosi nelegali. Kas nori gali bažnyčioj šliubą imti, bet tik po gavimo leidimo, butent, po užsiregistravimo.

Kaip matote, skirtumo tarp Amerikoj veikiančio civilės ženybos įstatymo ir Lietuvoje visai nėra.

Smerkdamai Lietuvos ženybos įstatymą klerikalai sykiu pasmerkia ir Amerikoj toki įstatymą.

Suprantama, jie nelygina tų įstatymų. Jie bijo pasakyti tai patį apie šliubo nelegalumą Amerikoj be leidimo valdžios įstaigose, nes jeigu tai smerktų ne tik žmonės piktintusi tuomi, bet ir valdžia baustų už tai.

Be Lietuvos valdžia čionai jų nepasiekis, jie delto nebijo pasmerkti Lietuvos ženybos įstatymą, sykiu, žinoma, pasmerkdamai ir bile šalies civilę ženybą.

Kas jau senokai Amerikoj gyvename, gerai pamename, kad pradėjus lietuviams civiliai ženytis, kunigai buvo pradėję skelbti tai ištvirkimu, bet kada pasmerkė tie pasiskundę valdžiai, tuojau kunigai burnas užsidarė.

Dabar jie taip daro su Lietuvos civile ženyba, jausdamai, kad Lietuvos valdžia čionai jų negali sudrausti, negali užginti jiems tai daryti.

Taip darydamai jie pasmerkia visus Amerikoj civiliai vedusius, kaip ir Amerikos įstatyma reikalaujantį pirmiausia valdžios įstaigose užsiregistruoti, taipgi leidžiant teisę civiliai apšvediti, kas nenori bažnytinio šliubo.

Bažnytiniai šliubai ir Amerikoj yra tik antraeiliai, kas nenori gali be jų apšvedti, bet niekas negali apšvedti neįsiregistravę valdžioje.

Lygiai taip ir Lietuvoje. Delko kunigų laikraštis taip piktai puola tą įstatymą?

Būkite tikri, ne iš dorovės taskargom. Juk niekam nepaslapstis delko kunigai laiko ne vyrus "gaspadines," bet mergas gaspadines. Jie apšveda visai be jokių šliubo ir neskaito to nedorove, ištvirkimu.

Tikroji priežastis pasmerkimo civilės metrikacijos ir bažnyčios atskyrimo nuo valstybės visai kita. Tai rodo šios skaitlinės:

"Eltos" daviniais, Lietuvoje buvo: 800 parapijų su 1,500 kunigu.

Algy tiems kunigams mokėta 1,400,000 litų į metus, tai bus apie 1,000 litų koženam. Prie to jiems duota žemės.

Keturiom seminarijom valdžia mokėjo 370,000 litų į metus.

Lietuvoje buvo 35 vienuolynai su 1,200 minkykų. Jie taipgi daug valdžiai lėšavo.

Evangelikų kunigams į metus mokėjo 100,000 litų. Pravalavų kunigams — 45,000 litų.

Senatikiams (starovierams)—33,000 litų.

Rabinams 117,000 litų.

Nuo 1928 iki 1939 metų "Dievo tarnai" Lietuvai štai kiek lėšavo:

Religinėm organizacijom sumokėta 22,220,000 litų.

Seminarijom — 4,304,000 litų.

Nepažymėtiems "tikybos reikalams" išlaidos 1,447,000 litų.

Kas tai teisingai pasakė, jog gali kritikuoti, net smerkti visus bažnyčios prisakytus ir kunigai nesinervuos, bet paliesk jeigas ir jie visi piestu stoja.

Marijony laikraščio širdies sopulys delėi civilės ženybos Lietuvoje ne tame, kad jauni vyrai ir merginos turės pirmiausia valdžios įstaigoj legalizuoti savo ženybą, kaip dar Amerikoj, o tame, kad jaunieji ženyšis civiliai ir nemokės pinigų už šliubus.

Tas įstatymas taigi liečia ne tikybą, ne religiją, bet jeigas, o visų smertelnyus grie- kas smertelnyausias ir yra tas, kuris kenkia kunigų jeigom.

Atmenate kaip piktai tas laikraštis smerkė ir dergė Meksiką, kuomet ten prasirojo ketvirto puslapio

KODEL DIES KOMITETAS NEMATO ŠITŲ "PENKTOSIOS KOLONOS" AGENTŲ? Štai kas atsitūki Amerikoj, jei fašizmas paimtų galią! Šitokių iškabų dabar pilni pavieškėliai Californijoje. Jas platina tos valstijos fabrikantų susivienijimas. Išskaba sako, jog Francūzija žlugo dėlto, kad ten darbo unijon būvė duota "perdaug valios." Girdi, kolei dar nevelū, užgnaukime Amerikos darbininkams burnas! Tos iškabos iškljuojtos viešai ir valdžia gerai žino kas jas iškljuoja, bet nieko nedaro.

CLEVELAND, O.

DR. J. N. SIMANS
Optometristas
935 EAST 79TH STR
CLEVELAND, O. TELEFONAS:
HENDERSON 6160

N. A. VILKELIS
Laisninotas Laidotuvių Direktorius
6522 Superior Ave. Phone:
Cleveland, O. Henderson 9292

DEL A. METELIONIO MOCKAUS BIOGRAFIJOS

Pateko man į rankas Dostono "Keleivis" No. 25 ir bevertydamas radau tarp jo M. X. Mockaus biografijos, rašomos A. M. Metelionio. Mane ten lygina prie davikų, kaip "šmeižiką" vėlionio Mockaus. A. M. M. sako:

"Bet Mockų šmeižia netik kniginai ir davalkos, o ir tuli save tituluoją laisvamaniais. Jie nesiliauja to darę ir jau Mockui mirus. Pavyzdžiui, "Vilnius" gruodžio 8 d., 1939 m., senis J. Ramanauskas, iš Minersville, Pa., rašo kaip 1892 metais jis ir jo gaudinys susidūrė po \$1.50 ir už \$3.00 išrašė pas Mockų knygų, bet tu knygų negavę, todėl dabar, jau Mockui mirus, įsiti pajieško savo \$3.00!"

Jeigu aš tik toks laisvamaniškas būčiau, kokį atvaizduoja A. M. Metelionis, "išviskai" pabardamas mane, tai galintis daiktas, kad nebūtų buvo reikalo trauktis ir nuu religijos. Juk mane niekas nevertė ir kniginai neklusė ką nę skaitau, kaip aš tikuri ir kur einu. Aš pas juos turėjau gerą įtekimę, ir jie linkni manęs atgėnskė mano draugiška. Dar daugiau aš būčiau galėjęs nuu jų laimėti, jeigu mano sąžinė būtų ramni buvus, natant kaip darbininkus memokais bei jokinį pasigalėjimo tupa iki paskutiniau centui, o dar ir išjuokia. Dažnai teko girdėti štai kas: Kada išleisdavu parapijona, tai į mane prakalbėdavo: "Jiem palieptum atsisėsti, ir tai nesuapskrasti išėiti, reikėtų išvaryti".

Zinoma, aš į viską tęmėjau ir einiau panokas iš kunigo pasireiškiu; ir už ką lais tuos sa uo geruosius parapijonus. Tas prisiminė, kad ir mane patalmetojio praėty kunigai neaukėciu įvertino. Bet kas kita, kada aš pradėjau suprasti tas paslaipis, tuomet buvo proga plačiau pažvelgti kaip abejaai įvertinami darbininkai. Čia jau prisiejo patirai, ir kunigai stoji už pagerinimo buvio darbininkam, ar jie stoji už darbininkus, ar už darbininkų išnaudotojus. Šitas man buvo svarbiausia ištri. Ištyriau, kada darbininkai-anglikasai pradėjo organizuotis į unija, kad bendrai galėtų pareikalauti geresnių išlygų kas kasyklų savininkus. Tuomet kunigai išstojė prieš darbininkus kaip prieš "bedievius". Zinoma, nevis, bet laiai mažas nušimstis darbininkų reikalavimus pritarė.

Šitas viskas mane ir privėdė suprasti, kad kunigija darbininkams nevelija jokią pagerinimo, bet stonia dar į didesnę skurdą. Šitą suprastę galutinai pasiliausavau ir nuu tikybės 1898 m.

Metelionis sako, kodėl aš nepareikalavau M. X. Mockaus atsilygint tuos \$3.00 kaip jis, 1916

man, mano stulboji gyveno apie savaitę? (ne savaitę, o visą mėnesį išbuvo). Miesto valdžia uždarė jam prakalbas sakyt religijos smerkimui. Tad mes, su jėgu Jungt. Valst. įstatymais, kad turai but laisvas žodis ir vedėm kovą su miesto valdžia, kad legalis buvo susilabdymas, tam praėjo visus mėnesis iki atgavom teises kalbėti.

Kodėl Aš Nereikalavau Atsilyginti.

1) Aš buvau LSS V Rajono organizatorius. Rajono konferencija nutarė rengti maršrutą Mockui, maršrutą sutvarkyt at Mockui, tai argi vietoj būvo išleisti asmeniškus mano reikalus su kalbėtoju, kad aš galėjau su tuom pakentki visam maršrutui?

2) Kada Mockus 24 metai atgal vedė tokį apgavimą "bižen" per laiškus siunčiant savo katalogus kur tik sugriebė kieno antraštas, tai jis tam laike buvo geras katalikas ir geras draugas kunigo Valoio, kuris tam laike Detroito buvo lietuvių klebonas. Mockus pats budamas pas mus gyriči kaip jis nešdavo su skuriniu "kreipši" alų į kleboniją ir abudu gerdavo. Antras prirodymas, kad jis buvo nenutolęs nuo religijos ir nuo kunigų, tai ilgas laiškas pasveikinimui SLA 8-uo Seimo kun. A. Burbai, prez. Susivienijimo, spalio 25, 1893 m.

Tas laiškas labai katalikiškas, aukštai išgarbinantis katalikų tikėjimą ir kunigus; bet jį perskaitys išleido diskusijos. Priedanglų šventenybės tūki papilnė negali but toleruojami, net ir kunigai sako.

Nuo to laiko nebuvu girdima apie tą asmenį nieko gero, tik laikas nuo laiko pasirodydavo spaudoj tu vienos sriovės, tai kitos, kad Mockus apgavo su "Maiziškieis mokslais," lemta, ant kurios sužymėta 10 lotinų, kų numeris ir pavadinta "10 dievų" prisakyti, ir už tokius dalykus emė po \$10-\$25! Tik apie 1915-16 metus pradėjo savomisij—kritikų bilijios ir religijos.

Tuo laiku progresuojanti jaunėni darbininkai visą progresą stabdyti žiūrėjo tik kuniguose ir religijoj ir manė, kad laisvamanybė (bedievybė) ir socializmas yra vienas ir tas pats, todėl ir prakalbas rengė visokiems kalbėtojams, bile tik prieš "kunigų bižni" kalbėjo. Mockaus praėties blogumų nekėlė, buvo patenkinti, kad kunigams kaiti gerai vajoja!...

Pas mane buvo kita mintis. Aš maniau, kad jis atsizadėjo visokių apganijonių. Tad aš ir praėties skriaudas jani nepriiminu, laikydamas jį už pilnai pasitaisiusį kada ryšius galutinai pertraukė su kunigais.

Bet mano draugė pastatė Mockui klausimą: Kur tu dėjai tuos pinigus, ką už visokius motus surinkdavai?

Atsakė trumpai: "Tiesa, įdėdavu daug, bet sumaudojau prakalbyminui."

Kitas klausimas Simo Diskevičiaus, laisvo žmogaus, kuriam Mockus už \$25 atsiumė lentos galą:

Kada Mockus laikė misijas Minersville, tai buvo pasiklausyti ir S. D. Ir iš svetainės išėjęs šitai pasakė: "Gerai kalba apie visokius žmonių išnaudotojus, bet pats didesnis sukčius kaip tie, apie kuriuos jis kalba. Man išplėdė \$25.00 už lentis galą!"

Kada tokiis skandalas išleio, tai iš mūs draugų vienas Mockui pastebėjo, kad "tokiis kalbos gūli pakentki kalbėtoji ir rengėjams del publikos skaitlingo atsilankymo."

Jis (Mockus) į tai atsakė tik tiek: "Aš per pastus nekaltu." Mes išsijieškojome iš valdžios leidimū tēsti toliau prakalbas, tik kitoj temoj. Trejas prakalbas pasakė, literatūrą ir "peklos mapą" paravinėjo savo privatiniam pelnui, o rajonas apnuokėjo visus išlaidas. Ir taip gražiai maršrutas užsihaigė be jokų užmetimų Mockui.

Kada Mockus liko suraustuos Maine valstijoj, sulig užilikusį įstatymų dėl ir raqunų gaudoymo laikų, kuris užleido kritikuoti religijas, tuomet Mockus kreipėsi į plačią lietuvių visuomenę aukų vedimui bylos, nurodydamas, kad laisviamanėis išleis knygą angli kalba ir kurie nemažiau auksas kaip \$1.00, tilps knygųj vardai.

As Finkau tam tikslui auksas, pats aukavau ir laisvoj paselpiuė draugijoj agitavau, kad visi nariai aukautų; virs du trečdaliai paklausė ir gerokai mes aukų surinkom. Na, ir visi laukė kada knygą gausim, ir kada įrašė ant katros pusės byla užsilaięs. Kaip nėra, taip nėra juos žinios nei apie auksas, nei apie knygą.

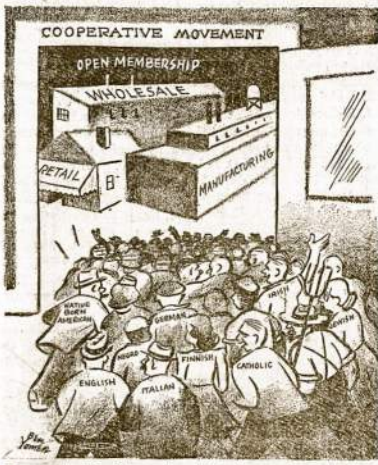
Mane pradėjo bombarduoti visų aukavusėji, kodėl kuygos negaunu? As kreipiausi per laiškus su klausimu: kaip tas viskas yra? Bet į klausimus jokio riato atsakymo iš Mockaus negavau, tada supratau, kad ne tik aš apviltas, bet ir visi aukavusėji. Nuo čia persitraukė mano korespondencija su Mockum.

O iš to laiko Metelionis randė mano draugiškus laiškus Mockaus archive!

Nėra prirodymų, kad Mockus būtų kada nors dirbęs produktų darbą savęs pasiilgėmuisi. A. M. Metelionis užginėja, kad M. X. Mockus nedarė tokio biznio su lentgaliais. Galimas daiktas, kad nedarė Detroito, Mich., kur galėjo jį suareštuoti ir padėt į kalėjimą. Bet ar Metelionis tą žino, kad jis siuntinėjo savo katalogus ir išsirasimus per laiškus po visus Jungtines Valstijas? Jo antraštas siųsti orderius ir pinigus tik ant pašto dėžutės; nebuvu nei gatvės, nei namo numerio, kur gyvena. Tai kaip jį galima sujieškoti? O kitas dalykas, tai žmogus nuskratiasis \$25.00 ar mažiau negi važiuos kur jani tik kelias išuotų trigubai daugiau. O reikia žinoti, kad iš kitos valstijos sunku areštuoti ir išvežti.

Todėl jis ir nebijojo areštų iš kitų valstijų apvilty darbininkų. O pradėjo antraštas išsuntinėti katalogus savo, išgavo iš laikraščių išleisčiųvų nežinau ant kokių išlygų. Bet to laiko laikraščiuose tilpo ir jo biznio paskelbimai. Tik kada nuskratiasiti pradėjo kreiptis į išleisťevas su klausimu apie tą apgavystę, tuomet "Vienybė" išmetė paskelbimą ir pasiaiskino, kad užtai neatsako J. Paukštis, išleisťovas. Bet Mockaus biznis su tuom neįsibaigė.

Metelionis lyg pašiepė, kad nuskratiasiti ant \$3.00 tai mažas suma. Taip, šiandien. Bet aš pa-

Kooperatyvis judėjimas Amerikoje kasmetai anga. Daugelių vietų kooperatyvai įsisteigė net mažas dirbtuvėves. Daugiauiau tačiaus plečiasi vartojoj krautuves, kuriose kooperatyv nariai netik pigiau nusiperka reikalingas reikmenis, bet dar pasidalina atliksiu pelnu.

LDS Seiminės Išskilmės

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas senetė švenčia 10-tą metinę sukietę nuo susiorganizavimo. Siemet (1940 m.) gyvenia lygiai 10 metų, kaip gyvuojia LDS. Brooklyn naujūnija LDS kuopje delegatū aptari sa vo organizacijos reikalus. Pirmadienį, rugpjūčio 26 d., Lietuvių Piliečių Klubė prasidės šios lietuvių pašalpos ir apdraudos organizacijos 6-tasis Seimas, kuris sykiu bus ir jubiliejinis.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas yra vienatinė Amerikos lietuvių organizacija, kuri yra išvysėni patalpa jannimo veikimui. Tasa jannimas, bendrai su savo organizacijos Seimu, turės sporto Olimpijadą. Šeštadienį, rugpjūčio 24 d., Pasaulinėj Parodoj, LDS jannimas turės minkštosios bofos turmanta. Pradžia 3 val. po pietų. Sekmadienį, rugpjūčio 25 d., LDS jannimas turės Sporto Olimpijadą McCurren Parke, Brooklyn. Pradžia 11 val. ryte. Ysi lietuvių kviečiami atėiti pažūrėti geriausiu lietuvių sportininkų besilankyniuojanti už pirmenybę. LDS nacionalės plaukikų lenktynės bus pirmadienį, rugpjūčio 26 d., 5:30 val. vakare.

sakiau apie tą laiką kada šeimninkėi už \$1.50 reikėjo dirbti pusę mėnesio dėl jannimo užlankymo, apskalbimo baltinij, pagaminimo valgio ir už kambary. O mano mokėstis buvo už 10 valandų dienę \$1.00, tai reikia suprasti ką reikė tam laike darbininkui \$3.00.

Metelionis sako: "Kovo 7 d., 1917 metais, drg. Ramanauskas ir vėl kvieė Mockų kalbėti del atidarymo laisvų lapinij Minersville."

Šicia pasakyta grynas melas. Aš nebuvau tam komiteite ir nekvieciau Mockų. Mano pasitiekimas juom persitrakė nuo to laiko, kada už surinktas auksas atsakė nei ant laiško. Aš su juom daugiau neturėjau nieko bendro, kaip su humbergierium. Ir kada jis gryzės iš Meksikos vėl kreipėsi su atsiaukimais į lietuvišką visuomenę aukų, tuomet aš rengiauis jam tinkamai atsalykti kas jis do paukštis buvo darbininkiskios visuomenės. Bet dėl trukumo laiko nespėjau, o vėliau pradėjo rinkti auksas komitetas kaipo museusian, nusilpusianu protinai, tad aš nenorėjau stovėti ant kelio tam komitetai, jeigu jis matė reikalą rinkti auks vieną ar kitą palakijau. Bet kad po mirimui rinkti auksas del jannimoimo užsitaravusiam dideliais darbais visuomenai, tai jau čia kitas klausimas. Reikia faktais prirodyt ką gero jis gyvendamas nuveikė.

Sulig Metelionio išvedimui, tai jeigu apie mirusį negalima pasakyti "bent", tai "nihil" visai reikia užlyėti. Aš su tokiu išvedimu nesutinku.

As nematau reikalo dėl nusdavimo laisvamantu visus skriaudas padarytas, kurios kenkė visuomeniskau žengimui pirmyn, užlyėti gyvam būnant ar mirusiam. Todėl aš ir padariau pastabą, kad visuomeniskai jannimas mirusio asmens turi but aišku už ką? Už kokį užsitaravimą?

Šitokis mano pasiaiskinimas A. M. Metelioniu ant užmetamo man klaidų, ir šitokias laisvamanybės aš laikauis: buti biuonu nuo kitų asmeniskio išnaudojimo.

J. Ramanauskas. Minersville, Pa., VIII-78-10.

sakiau apie tą laiką kada šeimninkėi už \$1.50 reikėjo dirbti pusę mėnesio dėl jannimo užlankymo, apskalbimo baltinij, pagaminimo valgio ir už kambary. O mano mokėstis buvo už 10 valandų dienę \$1.00, tai reikia suprasti ką reikė tam laike darbininkui \$3.00.

Rochesterio Lietuviams Labai Svarbu

Rochester, N. Y.—Penktadienio vakare, rugpjūčio 23, rengiama šaunus Lietuvių Vakarais. Akvizavoj naujū Lietuvoje įvykių, šis vakaras bus labai viešius įdomus.

V. ANDRULIS
Apert gražus programo turėsimė ir kalbėtoji V. Andrulis iš Chicago, kuris važiuodamas į LDS seimą sustos pas mus. Jis kalbės apie naujus įvykius Lietuvoje. Jis mums atvės vėliastų žinių, nes "Vilnius", kaip ir "Laisvė" gauna iš Lietuvos žinių agentijos "Elio" žinias. Dabar Chicagoj vieši R. Matusevičius, kuris daug papasalojo apie Lietuvą, nes neseniai atvykęs iš ten. Andrulis, taigi, atvės mums daug svarbių informacijų.

Dabar dang kalba apie civilę melnikaciją, apie žemės dalinimą ir kitus naujos Lietuvos valdžios žygius, visi tie dalykai bus gerai mušviesi šiame vakare. Taigi, ateikite į Lietuvij sveitainę penktadienio vakare, džiaugisitės atsilankę. Lietuvos.

Cypress Pool, Brooklyne. Taipgi LDS golfinkai turės sąvų turnamentą. Didieji seiminiai parengimai, kurie sutrauks šimtus lietuvių, bus sekamos dienos ir vietose:

Sekmadienio vakare, rugpjūčio 25 d., balius pasitinkimui ir priėmimui delegatų bus Lietuvių Piliečių Klubė, 280 Union Ave. Lietuviška Jono Makalausko orkestra. Skausy gerimai ir užkandžiai. Įžanga 25c. Brooklyn ir apielinkės lietuvių kviečiami dalyvauti, gražiai priimti tolimų lietuvių kolonijų svečius.

Pirmadienį, rugpjūčio 26 d., seiminis balius bus Central Palace svetainėj, 16 Manhattan Ave., Brooklyne. Pradžia 8:30 val. vakare. Šokiams greis lietuviška Jono Nevins orkestra. Įžanga 35c. ypanti. Dalyvaujanti šiame balius susipažinsime su kitų miestų svečiais-delegatais.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 29 d., taipgi Central Palace svetainėj, 16 Manhattan Ave., Brooklyne, įvyksta didysis bankietas, sykiu minėjimas 10 metų sukietės nuo LDS susiorganizavimo. Pradžia 6:30 val. vakare. Puiki muzikalė programa. Geriausios Brooklyn lietuviškas gaudinės gamina skaniausius valgius, kokij dar mažai kas galėtoje ragauti. O viskas bus už \$1.25. Škmaniai prisiošting galėsite gerai ir smagiai pasioškoti prie Jurgio Kazakevičiaus gerosios orkestrės. Nei vienas nepamirškite to bankieto. Visi susirinkite išleisti svečius-delegatus, kurie tą dieną bus užbaigę Seimą ir gryš į savo namus.

LDS yra smarkiausiai auganti lietuvių pašalpos ir apdraudos organizacija, turinti dabar 9,000 narių. Tokios organizacijos Seimas ir visos kitos išskilmės yra

labai svarbus visiems lietuviams. Seimo Rengimo Komisija maloniai kviečia visus šios apielinkės lietuvius dalyvauti visose LDS išskilmėse.

Dar viena didelė naujiena: šėštadienį, rugpjūčio 24 d., LDS jannimo ekskursija bus plaukiau laivu pasivažiavimas didžiojaj Hudson upėj. Pradžia 7:30 val. vakare. Laivas išėis iš North River Pier No. 1. Bilietas kainuoja tik \$1. Bus šokiai prie Kazakevičiaus orkestrės. Taipgi gerimai ir užkandžiai.

Kokie Sopoliai Juos Vargina

(Tąsa nuo trečio puslapio)

vesta įstatymas apkarpantis kunigų privilegijas ir mažinantis jų skaičių. "Draugas" rėkė nesavu balsu, kad Meksikoj yra komunistų valdžia, nors Meksikos valdžia net diplomatinij ryšij su Sovietų Sąjunga neturi.

Primitimas Lietuvai komunistinės valdžios neturi reikšmės, nes prisidėjus prie SSSR niekas ir nebandyto užimėnti. Lietuvai jie dėlto primeta "tvirkimija."

Tas primitimas Lietuvai tačiaus labiau nesąžiningas, kaip buvo primitimas Meksikai.

Jei tas laikraštis elgtųsi padoriai, jis pasisakytų atvirai delko jis smerkia civilę ženybę, butent, kad tas kunigams bižni pakerta. Profesionalas.

Autorizuota Agentura
PACKARD—CHRYSLER PLYMOUTH AUTOMOBILIŲ

BALZEKAS MOTOR SALES
PACKARD Chrysler-Plymouth
3451 Archer Ave. 4030 Archer Ave.
Phone Virginia 2332 Tel. Virginia 1515

Telefonas: LAFAYETTE 3138
ARCHER STOKER SALES CO.
3970 ARCHER AVENUE
Kaina tik \$149.50 F. O. B.

Winkler Stokers duoda puiaa gėrintus, svarbi, lygia, automatinė šifuma. Ne dūmna, ne smėdinti, nelėnu. Pasilina forose darba. Sudėgna mažias anglias. Dega pigesnė anglis. Pats save apsimoka.
JOE BAGDON, Sav.

PASTOVUMAS
Tą liudija įstaigos 44-ryių metų gyvavimas.

Si bendrovė, kaip mūsų tauta, yra įsteigta ant namu kurie yra savininkų apgyventa. Norasite saugesnis vietos tapti savo pinigais.

ISGYKITE NAMĄ PER MŪSŲ LENGVO ISMOKĖJIMO PLANĄ, ANT ILGŲ METŲ!

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N
3236 South Halsted Street
Tel. Calumet 4118 Jos. M. Mazeris, Sec'y.
Indėliai kiekvieno taupytojo apdrausti iki \$5,000 Federalinėje įstatgoje.

Ar Turite Nakvyniu Tolimieji Svečiam?

Chicagoškė Tautos Kongreso raštine prašo parupint delegatam nakvynij. Kas vietos turite, išpildykite čia telpančią blankutę ir pristatykite "Vilnius" raštinei, o iš čia bus perduota Tautos Kongreso raštinei.

Name

Address

Phone

Near what streets

Transportation directions from loop

Male or female How many of each

Can you serve breakfast?

Supplementary Remarks:

Kongresas prasidės masiniu mitingu Chicago's Stadium'e šio mėnesio 31 d., šeštadienį, ir jo sesijos tęsis sekančio mėnesio (rugsėjo) 1 ir 2 dienomis.

DIENOS KLAUSIMAI

Juozas Tysliava sakosi nežinas ar Smetona turi svetur prisipirkes nejudinamo turto ar ne. Savu laiku plačiai kursavusios žinios—kad Brazilijoje Smetona turi kavos plantaciją, Palestinoje orandžių plantaciją, Francuzijoje ties Bordeaux miestu stambų dvarą, o New Yorko ir Šveicarijos bankuose pasidėjęs kelis milijonus litų—Tysliava linkęs vadinti gandais. Bet iš kitos pusės Tysliava gerai žinąs, kad "Lietuvoje buvo (smetoninių) valdininkų, kuriems į kišenių ativaras pylė pinigų." Anot Tysliavos, "net 'Maisto' direktoriai gaudavo po litą nuo kiekvieno kiaušies pardutoji už sienį; kad "budavę skiriamai dideli nušimčiai asmenims, kurie užsienio fabrikose supirkindavo (Lietuvos kariuomenės) ginklus."

Visa tai pilietis Tysliava vadina kyšininkyste ir pareiškia, kad "kyšininkų ir vagių Lietuvoje netrūksta." Bet jei taip, tai nereikia, pilietis Tysliava, skelsti nuomonę, kad tų kyšininkų ir vagių išvijimas atnešes Lietuvai blogą. Tokia išvada tik žemina autorijų ir ju labiau, nes straipsnelis paremtas nesumušamais argumentais.

Niekas nepatikėjo "Vienybės" leidėjų paduotom priežastim, kurių dėlei, jie sakė, "Vienybė" nustojė eiti si dienraščiu ir toliau eisianti tik du kartus į savaitę. Tom priežastim nepatikėjo ir Juozas Tysliava. Jisai tiesiai pasakė, kad "svarbiausios priežastys, rodos, "Vienybės" leidėjai nepamiršo." Bet mums, rodos, kad ir Tysliava pro svarbiausią priežastį praėjo ir ją nedirtelejė. Iš tikro, "Vienybė" neįstengė dienraščiu išsilaikyti delto, kad jai nerupėjo liekavimų masių reikalai. Jinai alsavo smetonininkų oru. Mūrus smetonininkų valdžiai Lietuvoj, "Vienybė" kaippo dienraštis, irgi turėjo mirti.

Trečią dieną kito mėnesio sukaks metai nuo pradžios antro imperialistinio karo. Pirmą rugsejio praėstis metas, vokiečių armijos emė pulti Lenkiją. Dviem die-

nom praslinkus Anglijos ir Francuzijos valdonai paskelbė karą vokiečiams. Nors sakė, kad karas skelbiamas "gynimui užpultos Lenkijos" bet visi matė, kad Lenkiją negynė, o dabar vis daugiau išskyla viešumon faktų, kad ir pačiai Lenkijai gintis trukdė. Mat ir Lenkiją užpuolus, angly ir francuzų imperialistai dar vis manė, kad busi galima naziam įkalbėti pulti Sovietų Sąjungą. Karą skelbė irgi tik delto, kad nazius prievarta pastumėti Sovietų Sąjungos link. Vis delto naziai pasirodė praktiškesni militaristai. Ir jiem lengva buvo tokiąs buti, nes žinojo, kad Anglija ir Francuzija atidavusios ginklus ir karinę žaliavą Vokietijai, pačios pasilikusios pagyginus su Vokietijos karine jėga. Iš kitos pusės naziai gerai žinojo, kad Sovietų Sąjunga kariniai nepalyginamai tvirtesnė už Vokietiją. Tai štai kodėl naziai geriau pasirinko kariatus su Anglija ir Francuzija, bet nedrįso pakelti rankos prieš vieną Sovietų Sąjungą.

Ir kaip atrodo, naziai nespėsiroko. Francuzija jau parklūpdyta, o Anglija dar nelaimėjusi nė vieno svarbesniomsio. Žinoma, tai nereikia, kad Anglija jau ir pralaimės šį karą, bet aišku, reikiška tai, kad karą tikrai pralaimės, jeigu ir toliau mušiai vis baigies vokiečių pergalem. Iki šiol Anglija tik ginaisi. O karų istorioj dar niekad nebuvo atsitikiimo, kad karą būtų laimėjusi ta pusė, kuri tik ginaisi, bet negali efektyviai priešą kontratakuoti.

H. Jagminas.

PRASOME KOOPERUOTI

Marquette Parke dabar "Vilnis" pristatomas skaitytom per išnešiotiją. Jis deda pastangas visus skaitytoms patenkinti pristatant "Vilnij" laikui.

Kurių prenumerata pasi- baigus, prasome atsinaujinti; jei patys negalite atvažiuoti "Vilnius" raštinė, tai padaryti galite per "V." išnešiotiją d. Nedvarą. —ADM.

SVARBUS SUSIRINKIMAS DETROITE

Paragininimas Visiems ir Visoms. Kurie Rūpinasi Surengimu ALDLD 25 Kp. Jubilejaus.

Spalio 27 d. jau smarkiai artėja. Mes nusprendėm tą dieną Finų vėtainėję atlikti didelį darbą. Mūsųsieme must organizacijos ir kartu 52 kp. 25 metų sukaktį. Tai istorinis įvykis. Išdirbome tulas laikas anksčiau planą, kurį skėningai pravedus gyveniman, mes be mažiausios abejonės patiksime Detroito publikai skausiėg, gražią atmintį.

Viena, tai mes nusitarė dėti v. paslangas, idani supažindintoms publiką su neivktais darbu mūsų nacionalės organizacijos ir kartu 52 kuopos. O antra,—ruošiam dailės kurinijų parodą. Nėkarbant apie įprastą mums darbą—surengiam koncertinės jubilejaus dalies, sočių ir eilės kity techniškių darbelių, sie du viršimtiči punktai yra nauji ir, reikią prisipažinti, ne-

lengvi. Reikalinga kuopliučiausio nuomonij pasididintimo, kaip geriau surengs, o paskui ir patis darbo aikšimas. Darbo naujo, nelengvo, kuriamė visi turime labai mažai patyrimo.

Sio penktadienio (rugpj. 23 d.), 7:30 val. vakare, ryškų viecus iš svarbiausių susirinkimij reikale surengimo to taip plačiai kalbamo visam Detroito jubilejaus. NTO ŠIO SUSIRINKIMO PRIKLAUSYS PASSESIKIMAS TO MILZINISKO PARENGIMO.

Taigi, visi ir visos, kurie esate Jubilejaus Surengimo Komisijoj, laikykite sau už priederinę šiame susirinkime dalyvaui. Atidėkite kitus darbus kitam kartui. Susieikiame visi, svarstykiame jubilejaus surengimij visapusiai. Nuo tos dienos, galutinai viską suplanavę, imsimės paties darbo. Laiko neperdaučiausia.

P. Krakaitis, Komisijos Pirin.

New Yorko unijistų pripazintos gražiausios merginos Cafeteria Employees unijos lokalo 302 piknike. Skaitant iš kairės jos yra: Martha Restchuck, Helen Fox ir Martina Mantex.

New Yorko senatorius Robert F. Wagner, kuris neseniai įnešė kongrese pasiūlymą praplati socialės apdraudus aktą, kad juomi būtų apdrausti dar 10,000,000 darbininkų, kurie šiame laiku neturi jokios valdiškos apdraudos.

Socialės Apdraudus akto vykintojas, Social Security Board pirmininkas Arthur J. Altmeyer.

Garsinkites "Vilnij"

SMAGUS IŠVAŽIAVIMAS

RENGIA ALDLD 19-TA KUOPA Nedėlioį, Rugpjūčio (Aug.) 25

PAS LEPPĄ, 82nd and Kean Ave.

Prieš Lietuvij Tautiškas Kapines Prasišėd 10 val. ryto Graži vieta dėl piknikij ir gera vieta šokiams. Bus gėra orkestra šokiams. BUS SKANIŲ VALGIŲ IR GERIMŲ ALDLD 19ta kuopa visus kviečia dalyvaui šiame išvažiavime. Užtikriname, kad linksmam praleisite laiką ir paremsite kultūrinę organizaciją. Kultūra ir apšvieta visiem naudinga ir reikalinga. Kviečiame visus. KOMITETAS.

CRANE COAL COMPANY

5332 South Long Avenue — Telefonas PORTSMOUTH 9222 POCAHONTAS Mine Run is geriausių maunų, perant 5 tons ar daugiau \$7.35 Blackband Lump \$9.50 Sales Tax Extra.

ardytojai bei Sovietinės Lietuvos priešai, Jie turbūt mano, kad nėra tokia sarmata lažnyčios sklepe mullinti žmones." Trečias kalbėtojas buvo mūsų gerbiamas Nikūnas, kuris labi daug su žmona dirbo dėl parodos įrengimo ir daug nukentėjo nuo lietuvių priešų atakų. Mokslininkas Nikūnas išdėstė kaip yra svarbu lietuviams parodyti savo kultūros darbų muzėjuje, kur kas savaitę aplanko apie 70 tūkstančių žmonių ir susipažysta su Lietuva ir jos kultūra.

Visi kalbėtojai išsireiškė gerai tame klausime ir skaitlinga publika garsiai plojo. Pirmininkui rįgtrodė, kad Bendram Komitetui daug lėšav pinigų surengimui šios parodos ir paprašius pautankiti kiek padengimui lėšų, aukų surinkta \$17.66. Tai graži parama kultūriniam darbui.

Kadangi rinkėjai neužrašė vardų, tai čia ir neminėsiu. Tik tiek paminėsiu, kad prie stalo atsisėdė \$2 nuo V. Savas, kuris gyvena Long Beach ir negalėjo būti susirinkime. Visiems autankūtiams labai ačiū.

Apie Lietuvos Sovietų Socialistinės Respublikos insinokoravimą į Sovietų Sąjungą kalbėjo M. Pukis. Jis faktais atmušė priešų leidžiamus melus, būk Lietuva jau nėra, nes rusai esą pavergė ir ji.

Lietuvos niekas nepatėmė ir niekas nepavergė. Kaip buvo Lietuva su savo valdžia, kalba, mokyklom, teismais ir žeme, taip ir dabar yra. Tik Lietuvos valdymosi forma pasikeitė. Iš vienos partijos diktatoriško valdymo įsteigta laudies valdžia ir visa galė pavesta darbininkams ir valstiečiams. Viena atskira valstybėlė, kuri visados turėjo bijoti užpuolimo, dabar prisidėjo prie grupės respublikų, kurių dabar bus šešiolika Sovietinij Socialistinij Respublikų, susivienijusios tvirtais ryšiais, ir jokis priešas nedrįs pulti," sakė kalbėtojas.

Lietuvos klausimui buvo duota daug klausimų, nes visiems norėjosi žinoti tų permainų reikšmė. Kalbėtojas į klausimus gerai atsakė ir visi liko patenkinti išskyrus kelis, kuriems dar vis gaila ponų.

Tad šis masinis lietuvių susirinkimas gerai pavyko ir būtų gerai turėti daugiau tokių susirinkimų.

Mirė Pranas Cvirka

Rugpjūčio 6 d. su dideliu liūdesiu likosi militariskai palaidotas kareivių kapinėse Pr. Cvirka, kuris per 10 metų nesijautė gerai, gydėsi ir dirbo kaipo lazdaskulnis kareivių namuose. Rugpjūčio 1 d. baigės kirpti kostumerį, atsisėdo ir daugiau nešėklė, nes širdis sustojė plaukus.

Vėlonis Pr. Cvirka ginė Lietuvoje, Vėliunios parapijoj. Į Ameriką atvyko 1905 m. ir daugidusiai gyveno Waterbury, Conn. Į Los Angeles atvažiojo 1929 m. Amžiaus buvo 51 metų. Tai dar jaunas. Paliko dideliu liūdesij savo žinomą Antaniną, dukterį Amą 15 m. ir sūnų Pra-

na 10 m.; du brolius, Joną ir Kazimierą, ir dvi seseris, Prancišką ir Marę. Lai būna tau, Pranei, lengva amžinastis!

"V." Korespondentas.

Palaidojus Marijona Burneikiene

Pereitį penktadienį Lietuvij Tautiškos kapinėse palaidojom Marijoną Burneikiene. Vėlionė iš Lietuvos paėjo Teliij apskriė, Zarėnų miesteliu. Į Ameriką atvažiojo su savo mylimu vyru 1911 metais. Visą laiką gyveno Roselande.

Marijona nepriklausė prie jokij organizacijų. Daugiausia trušėsi apie namus. Ją mirtis išrovė iš mūsų tarpo dar pusėtinai apjaukę, tik 55 metų.

Laidotuvės buvo gražios. Buvo užkviestas kalbėtojas iš "Vilnius", bet kažin kodėl neatvažiojo. Labai negerai; kad duotas žodis nebuvo išpildyta. Giminė ir publika dėl to nesmagiai jautėsi.

Marijona Burneikiene buvo laisvų pažiurų moteris, nevaikėčiojo į bažnyčią ir nepasėdė religinij prieturų.

Lai būna tau, Marijona, lengva Tautiškių Kapinij žeme! O draugij Burneikiuj, sunam ir dukterėi mano gili simpatija.

M. S.

Pirkit pas MUTUAL LIQUOR CO.
NATHAN KANTER
Wholesale 4707 So. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

UNIVERSAL RESTAURANT
Vestuvėm, Krikštynom ir Kitokiem Bankietam Suteikiam Patarnavima. Linkamam Patarnavimas Visiems Antanas Norkeus, Sav. 750 W. 31st St., Chicago, Ill. TEL. VICTORY 9616

ANGLIJŲ KAINOS ŽEMESNĖS PERKANT iš ROSELAND COAL CO.
343 W. 107th Place
Tel. PULLMAN 6776
Tumonis ir Sunai, Sav.

TAMO ALEKSYNO BALTICO STREAMLINE BARAS
3107 1/2 S. Halsted St. CHICAGO, ILL. Victory 0885.
"Greitasis" bėga iš Vilniaus per Kauną, Taliną, Rygą į Klaipėdą ir tiesiai į Bridgeportą pas Alekсынų su tų kraštų gėrimais.
S. ZIJUS, Gaspadorius.

Siunčiame Gėles Telegramn ir Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS - Kvietkininkas
Gėles Vestuvėm, Bankietam, Fagrabam
3316 S. Halsted St., Chicago, Ill. —Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Narial Chicagois ir Ciceros Lietuvių Laidotuvij Direktorij Asociacijos

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalse
Ambulanso Patarnavimas Dienų ir Naktį

Albert V. Petkus
4704 S. Western Ave. TEL. LAFAYETTE 8024

Anthony B. Petkus
1410 S. 49th Ct., Cicero TEL. CICERO 2109
6834 S. Western Avenue Tel. Grovehill 0124

S. P. MAŽEIKA
8319 S. Lituania Ave. TEL. YARDS 1135 ir 1139

Antanas M. Phillips
8307 Lituania Ave. TEL. YARDS 4908

LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd Place Tel. Canal 2515 ir 2516 Skyrius: 42 E. 108th St. Tel. Pullman 1276 ir 2515

P. J. RIDIKAS
8354 S. Halsted Street TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP
1846 W. 46th St. YARDS 0761 0762

J. LIULEVIČIUS
4848 S. California Ave. TEL. LAFAYETTE 8978

CHICAGOS IR APIELINKĖS ŽINIOS

TAIKOS KONGRESE CHICAGOJ BUS DELEGATŲ IŠ 30 VALSTIJŲ

Pirmoji Sesijoj Chicago Stadume, Sako Pearl Hart, Dalyvaus 20,000 Deleгатų ir Svečių. Kitoje Sesijoje Taipgi Kviečiami Svečiai Daltyvaui

Spėkų telkimas taikos veikai eina visų smarkumu nuo Atlantiško iki Pacifiko, žymi savo aplinkraštyje Komitetas Išlaikymui Amerikos Nuo Karo. Kasdien ateina pranešimai, sako komitetas, iš įvairių valstijų, jog skaitlingos delegacijos bus rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1 ir 2 dienomis Taikos Kongrese.

Iki istoriniam Taikos Kongresui tik savaitė ir pusė. Komiteto sekretorė Miss Hart atsiskaita visų organizacijų, jog kiek gali paaukauti tam didžiam karui, Amerikos išlaikymui nuo karo.

Kiek raštinėj turima žinių, tai skaitlingiausios delegacijos Taikos Kongrese bus iš Illinois, New York, Californijos, Wisconsin ir Ohio. N. D.

Kiek raštinėj turima žinių, tai skaitlingiausios delegacijos Taikos Kongrese bus iš Illinois, New York, Californijos, Wisconsin ir Ohio. N. D.

„Numatoma, jog ši konvencija bus viena iš didžiausių, kokia bendrą dieną yra buvę. Bet,“ sako Pearl Hart, „turime neužmiršti, kad pristigimas sunkus prie tokio be galo didelio darbo. Todėl ir prašome visų pagelbos.“

Komitetas praneša, kad paskutinėmis dienomis Taikos Kongresą užtvėrė Kansas valstijos senatorius Arthur Capper. Senatorius savo laikinai žymi:

„Aš tvirtai remiu jūsų programą.“

Taipgi kongresą indorsavo Glenn J. Talbot, North Dakota fermerių unijos prezidentas. Jis rašo:

„Aš tikiuosi, kad mobilizacija taikos jėgų eina gerai ir pasiekis savo tikslą: išlaikys Amerika nuo karo.“

Komitetas rūpinasi Chicago Komunistų Partija Protestuoja Prieš Užpuolikus

Sako Reakcinių Konspiracija Nėleisti Partijos ant Baloto

Illinois Komunistų Partijos Komiteto pirmininkas Jack Jonstone ir Morris Childs, sekretoriai, išleido pareiškimą, kuriame smerkia užpuolikus, kuriems parašė rinkėjų. Pareiškime kalta reaktorierius konspiravime prieš partiją, kad neleistų jos kandidatų ant baloto.

Vienoj pareiškimo vietoj sako: „Reakcijos politinė mašina desperatiškai bando išsilaiyti galioj.“

Kitoj pareiškimo vietoj sako, kad per keturis mėnesius gausios užpuolinėjo K. P. parašų rinkėjų, jog partija negalėtų išpildyti įstatymais nustatytus formalizmus dėl užėjimo savo kandidatų ant baloto. Per tą laiką sukvėta 113 atsitikimų, kur gaujos būdu buvo puolaomi Komunistų Partijos veikėjai, besidarbuojanti įstatymu nurodytu keliu.

Partija savo pareiškime reikalauja generalinio prokuroro Cassidy, kad būtų apsaugota žmonių civilės teisės.

Pavogė Stampu Rinkinį \$27,000 Vertės

Dr. Jules A. Wimmerly pranešė policijai, kad piktdarčiai įsiveržė į jo kambarius ir pavogė stampu rinkinį, kuris yra \$27,000 vertės.

Daktaras stampas rinkinę per 30 metų. Maltį piktdarčiai turėjo ką nors žinot apie tas stampas.

Nušovė Gemblerį; Jieško Piktdarčių

Užvakar nušovė penktą gemblerį gensteriniu būdu pietinėje miesto dalyje, 7455 Exchange ave. Užpuolikai auką yra Carroll D. Corcoran, 25 m., plačiai žinomas pietinės miesto dalies lažybų įstaigų užkalytojas, Corcoran nušovė automobilį.

Prie mašinos, kiek atstui, rado du revolverius. Policija dabar jieško piktdarčių. Pirmiausia nori surastį jo pagalbininką, ar partnerį Joseph McCabe.

Corcoran yra penktas asmuo nušautas pietinėje miesto dalyje gensteriniu būdu. Jie visi turėjo ryšį su gembliavimo būriu.

Idomu, jog nei vienas iš žmogžudysčių tinkamai neišaiškinta.

E. Klastauskienė Išvažiavo

Su Klastauskiene Išvyko Atostogų Jos Dukrė ir Žentas.

Rugpjūčio 17 d. išvažiavo iš Chicago E. Klastauskienė, jos dukrė ir žentas J. Caldere. Jie pasiryžo aplankyti Washington, D. C., pamatyti istorinį Baltijai Namą ir kitas įdomesnes vietas.

Iš Washingtono vyks į Brooklyno aplankyti Klastausko brolius, Vladislava, Julijona, Pranciška ir Kazimiera ir jųjų šeimas. Taipgi žadėjo apžiūrėti pasaulinę parodą ir kitas įdomesnes vietas.

Už poros savaitių laiko atostogautojai sakė bus atgal Chicago. Rep.

Nebrangus Link-Belt Coal Stoker

Chicagoj pradėjo gaminti naujos rūšies „automatigai coal stoker“, tai dėl padavimo į pečius anglių automatiškai. Naujos konstrukcijos į pečių anglių automatiškai paduodančius stokerius gamina Link-Belt Co., kuri turi dirbtuves prie 47th st. ir Wentworth ave. Naujieji stokeriai, lyginant su pirmosios gaminių nepaprastai pigūs, tik \$189.50. Šisai stokeris už tuos pinigų pilnai įrengtas su elektriniu motoru ir tt.

Link-Belt Co. stokerį galima gauti ant šimokėjimo. Užtenka doti 88 ir kitus sulgyti mokėti kas savaitė, arba kas mėnesis.

Turint Link-Belt stokerį kiekvienas namo savininkas, su centraliniu apšildymu, gali užmiršti apie ankstyvą rytą kėlimą, vėl vakare pečius priežiūra ir tt. Pripylę į stokerį anglių ir būk tikras, kad jas mašina paduos ir pečių laipsniškai, kiek bus nustatyta doti šilumos.

Link-Belt Co. stokerių parodomu krautuvė randasi ant Westminster ave. ir 17th st. J. M.

Tukstančiai džiaugiasi Crane Coal Co. anglimis. Phone Portsmouth 9022.

AUDITORIUM RESTAURANT 3131 S. Halsted St.

LIETUVIŠKI IR AMERIKONISKI VALGAI SU GERIAUSIU SKONIU

P. Balžunas ir M. Kovarski, Sav.

Chicago's Kraičių Šiandieninė Padėtis

Šiandien darbai, kaip „special made“, taip ir „ready made“, prastai eina. Didelė dalis kraičių gauja pašelpą iš bedarbių apdraudus valdžios fondo. Tai tokią padėtis šapose kraičių industrijai.

Pasikalbėjus su biznio agentais, jie sako, būk dabar degu geriau iš unijos narių išskolektu duokles, nes jie gauja pašelpą ir visgi turi dolerį kitą.

Girdi pirmiau, ypatinai mažose šapose, buvo visai sunku išskolektu mokestyms, nes kraičiai dirba tik puš lauke. Visai kita padėtis didelėse dirbtuvėse, ten losai muina nuo darbininkų algų ir užmoka unijai duokles.

Kur tik nesutiks kraičių, tai visur bėdovėjimas dėl darbo sezono. Į drapanų industriją atsiliepa konkripcijos klausimas. Daugelis vyrų nežino, kaip bus, gal reikės stoti į armiją ir neperka drapanų. Tas prisideda prie bedarbių didinimo mūsų industrijai.

Mūsų unijos prezidentas Hillman užsikrėtęs agituoja už karą. O unijos nariai, dėka Hillmano ir kitų politikai, neturi darbo.

Hillmanis sako, darbininkai turi pasiaukti, pavargt dėl karo; dirbt ligesnes valandas ir, žinoma, už mažesni atlyginimą, kad tuomi padėtų kapitalistams iš kity turtus atimt.

Tačiau pats Hillmanas nenori kęsti bado. Jis perefot kraičių unijos konvencijai pasikėlė sau algų \$5,000. Dabar jis gauja ir metus algos \$12,000. Aišku, kad jam nereikės badaut. O tuo tarpu didelė didžiama kraičių negauna nei \$1,000 ir metus algos. Sakysiu mandras tas ponas Hillmanas.

Kraičiai turėtų daugiau susidomėti savo gyvenimu ir nieko nelaikyti nuo karo šalininku, kuris sėdi valdžioj tuos pačius krėsčius su milionieriais.

Bedarbis Kraičėius.

Evanstone Neleidžia Taikos Mitingų Laikyt

Mrs. Quinlan H. Quisenberry kreipėsi į Evanstone miestelio tarybą su prašymu padaryti rinklavių ant gatvių kampų dėl Taikos Kongreso, kuris įvyks Chicagoj rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1 ir 2 d. Miestelio taryba vienbalsiai atmetė prašymą.

Be to, komunistų organizacija reikalavo leidimo dėl taikos mitingo. Ir ji reikalavimą taryba atmetė.

Tačiau taryba apsižiūrėjo, kad komunistai jau laikė taikos mitingų nežiūrį jų priestareivimo. Mitingas įvykęs tuščiame lute negrais apgyventojų apielinkėj perefot šeštadienį.

MOTERŲ SĄRYŠIO SUSIRINKIMAS

Seredit, rugpjūčio 21 d. „Vilnius“ sveitainė įvyks V. V. Liet. Moterų Sąryšio susirinkimas. Meldyti visų sąryšio narių susirinkti 8-ia val. vakaro. Turisime daug pakalbėti apie būsima konferenciją. Sekr. J. S. (20-21)

ROSELAND

L.L.D. 7 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio (August) 21 d. Lietuvių Darbininkų Sveitainė, 10413 S. Michigan Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti ir duokles užsimokėti, kad būtų geresn stovyj. Atsivokite naujų narių prirašyti prie mūsų kuopos. Sekr. K. Dagis. (9-21)

HOLLYWOOD INN

2417-19 West 43rd Street

Sveitainė renduojama susirinkimam, parėm, vestuvėm ir visokiems parengimam...

Phone Virginia 9780

MYKOLAS ir ELZBIETA RUDAUSKAI (Savininkai)

Konsulai Ragina Ateivius Registruotis

Ateivių registracija prasideda ateinančią atrandinį pašto skyrius. Apie tai pašto viršininkas išleido net kelis paraginimus.

Užvakar svetinų šalių konsulai išleido pareiškimus, raginančius jų šalių čionykščius icivius registruotis.

AMELIJA LEISTRUMIENE

(Po Tyvės Mušinskaitė) Gėveno po antrašu 2932 W. Pershing Rd.

Persikėvė su šiuo pasauliu rugpjūt mėnesio, 1940 m. 1 val. ryto, sulaukus 70 metų anūčiū; gimė Lietuvoje, Surenėjų kaime, Zemaitiškių Kalvėnijos parapijoje, Tėsių Apskrityje, Amerikoje išgveno 33 metus. Priklausė prie Zemiškių Kultūros Klubo. Paikio dideliam mūšidimui me savo mylimuosius ir mylinčius: vyrą Jimmą, dukterį Ameliją ir anūčiū Ludovicą. 3 seseris: Sotera Chesta ir jos seimynai; Domieel, švogeris Baltramiejus Gracijas ir jų seimynai ir daug kitų giminių. Lietuvoje seserį Julijoną Montvidienę ir jos seimynai; brolią Francišką, broliene Morką Mušinskaitę ir jų seimynai, ir daug kitų giminių ir pažįstamų ir pažįstamų. Kūnas pasireiškė 4348 S. California Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 22 d. 1.30 val. popiet. Išlydės iš koplyčios į Lietuvių Tautiškas Kapines.

Visi A. Amelijos Leistrumiene seimynai, draugai ir pažįstami esat širdingai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir autsivokite į laidojimą patarnavimą ir atsateikinimą.

VYRAS, DUKTĖ, SESERS IR KITI GIMINES

Laidotuvę apelsas veda laidotuvė direktoriaus J. Lūlevičiaus. Tel. Lafayette 3572. (20-21)

Prasome visus „Vilnius“ skaitytojus pirkti sau reikalingus daiktus su tuo žingierius, kurie garsinasi „Vilni“ ir kurie remia „Vilni“.

Naujo Bunny Bun 5c Hamburgers 5c

IR TIEMS, KURIE NORI GERIAUSIU

Naudojam J.V. valdžios perefotą jaunėna del Naujo Bunny Bun. 3110 So. Halsted St. Calumet 3684

Specialė Kalna Pūtninkams, Draugijoms ir Ferams. G. ANDREWS, Sav.

VYTAUTAS TARUTIS ADVOKATAS

134 N. La Salle Street Room 2014 PHONE: STATE 7572 3149 S. Halsted Street PHONE: VICTORY 2679

Powers Lake, Wis. VAL'S TAVERN

Prie Staurrytinės Efero Dalies Meister Braun, Alus J. JASULIS, Savininkas Kenoshaetis

Powers Lake labai daug ir geros žuvies galima pagauti. Iš Chicago reikia važiuoti 12 kelių iki Richmondo, o čia žūrėti Keliją į Twin Lakes, Powers Lake, ir Kenosha, 50 keliu.

Tai gale savaitės galima nuvažinti turėti geras valkas, kasvazinėti laiveliais ir žvejoti.

M. Sarkiuniene Serga

Roselandietė Sarkiuniene šios savaitės pradžio apsirgo influenza. Daktaras liepė keletą dienų pasilikti lovoje. Manoma, kad liga nepavojinga ir Marijona tuoj susveks.

Nuo savęs ligonei reikiatų užuojautų. Chickieitė.

CLASSIFIED ADS

SCHOOLS AND COLLEGES

Patinkite Barberiu

Įdominėse barberio amato moksliniu būdu už mažą mokesči. Imokėti reikia tik mažą dalele, o likusia suma tevisis mokomokimais. Atlaubkityki, rašykite arba telefonukite platestyti žinių: INTERNATIONAL BARBER COLLEGE, 472 W. Madison St., Chicago, Ill. Phone Monroe 6992.

FURNITURE FOR SALE

PRASTI RAKANDAI parduavimui ir keturi kambariai išdėdomai. Randa žema. Turis parodoti, nes turi apliešti miesta.

F. S. 3437 S. Morgan St. 2-jos lubos iš priedko (21-22-25)

WHOLESALE FURNITURE Urmis Parduvas Rakanų

Mokėdamas cash už rakanų, sutalpinai nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kar. Patsukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai, randasi pas mus. ALIŠKAIŠKAS, Sūmus, 6348 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, Ren. 6051.

BARBER CHAIR FOR SALE

PARDAVIMUI dvi barberės kėdės: viena iš \$60; kita, vaikų kėdė, tik \$20. Taipgi galite laigy gery Marble Top šone širdine standu tik už \$10. Šie daiktai pasiduos iš prielaisės perimokimais. Kreipkitės į Ben's Schroeder's Barber Shop, 7131 S. Western Ave. Pirmiau iki barberė veda skersai gatvės. (30-22)

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMUI trijų aukštų mūrinis namas su keltuvu; kiekvienas aukštus turi 3600 kv. pėdų vietas. Tikinamas lengvai daktui dirbtuvi, sandėliui arba kitokiam būzimui. Kreipkitės į Poultry Store, 3420 S. Halsted St. (Aug. 15-Sept. 15)

HELP WANTED-FEMALE

JEI KAM REIKALINGA darbininkė dirbti bile darba restorantume, viešbuty ir kitur, kreipkitės į Vilni, 3119 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Victory 1455. Šiuo lauma moteris ir gali bile darba dirbti. (17-24)

Praleisk Vakaciją Prieš Drobius Beverly Pines Resort

Box 170 Stevensville, Mich. Prie U. S. 12 Kelio

Kambariai dienai, savaitėi arba mėnesiui. Chicken Dinner ir Spaghetti. Linkinys vieta vakacijoms, grafi vieta Michigano eiere nuotyji.

Telephone St. Joe, 4743 F12 DROBIAL Savininkai

REGĖJIMAS GaliBut Pagerintas

Kartais laikinas vartojimas akių gali jums pagerinti regėjimą ant visą gyvenimą.

Atsilankykite pas Dr. K. Nurkat-Nurkaitis patalymu ir priekimui atkita, kurie sustiprins ir pagerins jūsų akis.

DABAR GALIMA ĮSIGYTI AKINIUS NUZEMINTA KAINA Duodame Pilną Garantiją

BUDRIK Furniture House

Krautavė su Mėlynu Frontu 3409 So. Halsted Street Tel. Yards 2151

Medicinos Daktarai

Dr. A. K. Rutkauskas GYDYTOJAS

4442 S. Western Avenue KASDINA Nedėliomis pagal sutartį Phone Virginia 2316

DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIŲ PIRTAIKO

3343 S. Halsted Street VALANDOS: 11 iki 12, 2 iki 4 ir vakarais 7 iki 9. Sveitainė 11 iki 12 ryto Tel. Yards 3146

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bld. 2400 West Madison Street VALANDOS: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vakarų Tel. Seeley 7330 Namų Telefonas Brunswick 6597

DR. STRIKOLIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 S. Ashland Avenue VALANDOS: nuo 9 iki 12 ir nuo 6 iki vakarų. Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel. Yards 4787 Namų Tel. PBOSpect 1930

Ofiso Tel. Vilnietis 8038 Namų Tel. BEVerty 8244

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-30 p.m. Nedėliomis pagal sutartį.

Phone Yards 5921

Residenijos Kenwood 5187

DR. BERTASH

756 West 35th Street (Ramp 30th ir 31st Street) VALANDOS: 13 ir 630 iki 830 vakarų Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone CANAL 6128

DR. S. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street VALANDOS: nuo 1-3 ir 7-8. Sveitainė ir nedėliomis pagal sutartį. Rez. 6631 So. California Ave. Telefonas Republic 7668

Phone: Grovehill 3111

DR. A. K. BUTKO LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS

7214 S. Ashland Avenue Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Ofiso Telefonas Lafayette 6688 Namų Tel. Portsmouth 6616

Dr. Marjan S. Swiont GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4258 Archer Avenue Kalba Rusiskai ir Lenkiskai. Valandos: nuo 1-4 ir 7-9

DENTISTAS

Phone: Yards 2246

DR. C. Z. VEZEL'S DENTISTAS

4645 S. Ashland Avenue (turi dris Street) Valandos: nuo 9 iki 9 vakarais. Seredit pagal sutartį.

Telefonas HEMlock 9252

ANELIA K. JARUSZ Physical Therapy & Midwife

6639 S. Western Avenue, Chicago, Ill. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 7 vakarų, Išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, randasi Central Ave. Beverly Shores, Ind. Telephone Michigan City 2799-83

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinius Kreivas Akis Hialso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St. Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 9. Nedėliomis pagal sutartį.

Phone: Crawford 3609

Stepanak Auto Repair

3540 West Cermak Rd. 3547 Ogden Avenue Carburators-Ignition-Batteries Motor Tune-Up-Accessories 20 metų, kaip teisingai patarnaujame šiuo aplinkėj.